

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ (ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ) ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ

ΠΕΧΥΕΙ ΓΙΑ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΔΡΧ. 30.001 - 40.000

Λήξη την _____ 19____ Συναλλαγματική δρχ. _____ (ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ)

Την _____ 19____ πληρώστε με την παρούσα μόνη συναλλαγματική σε
διαταγή _____

και στο Κατάστημα _____ της _____ (ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΕΡΓΑΣΙΑ)

_____ το ποσό των δραχμών _____ (ΠΡΟΣΦΡΑΣΕΙΣ)

Προς _____ Δεκτή _____ 19____ (ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ)

_____ Ο εκδότης

(ΟΝΟΜΑΤΕΡΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗ)

Όνομα πατέρα ή συζύγου _____

Οδός _____ αριθ. _____ (ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΕΡΓΑΣΙΑ)

Ταχ. Κωδ. _____ Πόλη _____ Τριτογενόμειο από τ. _____

Α.Φ.Μ. _____ Αρ. Ταυτ. _____ (ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΕΡΓΑΣΙΑ) (ΥΠΟΓΡΑΦΗ)

(ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ Α.Φ.Μ.) (ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΔΕΙΝ ΕΧΟΥΝ Α.Φ.Μ.)

(Η ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΛΕΥΚΗ ΛΟΡΔΑ ΗΑ ΔΙΑΤΙΜΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ) (ΟΝΟΜΑΤΕΡΩΝΥΜΟ-ΕΠΩΝΥΜΙΑ)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΤΩΝ :

*ΓΙΑΧΡΙΤΣΗ Χριστίνα
ΚΟΚΚΑΛΗ Χριστίνα
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Φώτης*

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

*ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ (ΕΙΣΠΡΑΤΕΩΝ
ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ) ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ*

Εισηγήτρια

Β.ΜΗΛΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ	2744
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ιστορική εξέλιξη της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική εμφανίστηκε το 12ο με 13ο μχ. αιώνα στις βόρειες ιταλικές πόλεις. Εξυπηρετούσε αρχικά τις συναλλακτικές σχέσεις των εμπόρων και ο κυριώτερος λόγος δημιουργίας της ήταν η έλλειψη ασφάλειας στις οδικές συγκοινωνίες.

Ήταν δηλαδή ιδιαίτερα επικίνδυνη για ένα έμπορο που ήθελε να πάει σε μια εμποροπανήγυρη σε κάποια άλλη πόλη να έχει μαζί του χρήματα που του ήταν απαραίτητα για τις αγορές του. Υπήρχαν όμως στις πόλεις αυτές οι αργυραμοιβοί ή καλλυβιστές, οι οποίοι διέθεταν είτε χρήματα είτε πιστώσεις και σε άλλες πόλεις. Ο έμπορος λοιπόν που επιθυμούσε να μετακινηθεί για τον παραπάνω σκοπό κατέθετε το ποσό που ήθελε σε έναν αργυραμοιβό και έπαιρνε από αυτόν ένα γράμμα όπου υποσχόταν ότι θα του πλήρωνε το αντίστοιχο ποσό στο τόπο που ήθελε να πάει και σε χρήματα του τόπου αυτού, κρατώντας από αυτό τα έξοδα και την προμήθειά του. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι ο αρχικός σκοπός της συναλλαγματικής ήταν η μεταφορά χρημάτων.

Ο έμπορος παρέδιδε την επιστολή αυτή στον αργυραμοιβό ή σε αντιπρόσωπό του στην πόλη του προορισμού του και έπαιρνε τα χρήματά του. Το αξιόγραφο αυτό πρωτοεμφανίστηκε με την μορφή του γραμματίου εις διαταγήν, δηλαδή ήταν υπόσχεση κι όχι διαταγή προς πληρωμή.

Στην συνέχεια όμως, επειδή η παραπάνω διαδικασία δεν ήταν πάντα

εύκολη, οι αργυραμοιβοί (τραπεζίτες) απευθύνονταν απλώς σε κάποιο τρίτο πρόσωπο στην άλλη πόλη, από το οποίο ζητούσαν να πληρώσει το ποσό που ήθελαν για λογαριασμό τους με βάση κάποια σχέση που υπήρχε μεταξύ τους.

Μετά από λίγο διαμορφώθηκε ολόκληρο δίκτυο συνεργαζόμενων τραπεζών στις Ιταλικές πόλεις κι όπως ήταν φυσικό, η συναλλαγματική εξελίχθηκε μέχρι τη μορφή που έχει σήμερα.

Πρέπει πάντως να επισημάνουμε ότι την εποχή εκείνη το δίκαιο της συναλλαγματικής ήταν εμμικό από τότε όμως εμφανίστηκαν τα πρώτα στοιχεία που υπήρξαν βάση της αυστηρής τυπικότητάς της, όπως ισχύει σήμερα.

Ικανότητα για ανάληψη υποχρέωσης από συναλλαγματική

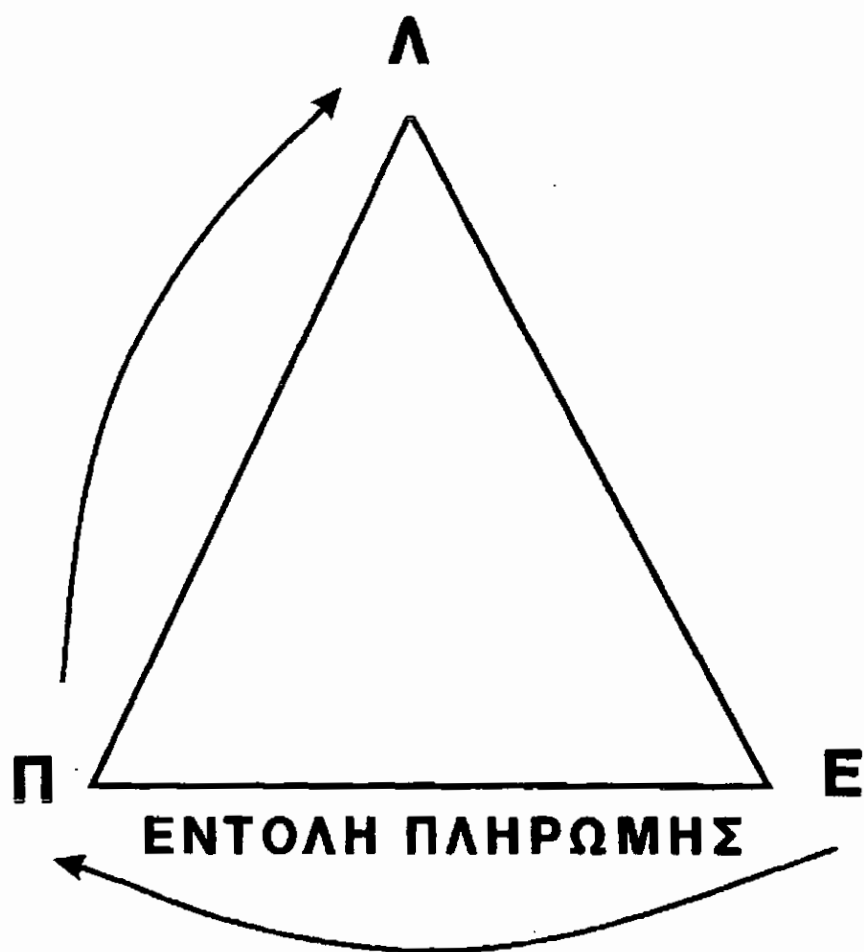
Ικανός για ανάληψη υποχρέωσης από συναλλαγματική είναι αυτός που έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, δηλαδή είναι ικανός να ενεργήσει πράξεις εμπορικές.

Από τους ανίκανους για την ενέργεια εμπορικών πράξεων, μόνο ο ανήλικος μπορεί να αναλάβει υποχρεώσεις από συναλλαγματική, εφόσον όμως τηρήσει τις διατυπώσεις του νόμου για την απαίτηση της ικανότητας για την ενέργεια εμπορικών πράξεων.

Οι δικαστικά νόμιμα απαγορευμένοι και αυτοί που τελούν υποδικαστική αντίληψη δεν μπορούν ούτε αυτοί οι ίδιοι ούτε οι επίτροποί τους να αναλάβουν υποχρέωση από συναλλαγματική.

Όταν ένα πρόσωπο που δεν είναι ικανό να ενεργήσει πράξεις

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

Ε = ΕΚΔΟΤΗΣ

Π = ΠΛΗΡΩΤΗΣ (ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ)

Λ = ΛΗΠΤΗΣ

εμπορίου υπογράφει τη συναλλαγματική ως εκδότης, αποδέκτης, τριτεγγυητής κλπ. η υποχρέωσή του από τη συναλλαγματική είναι άκυρη και μπορεί να προτείνει την ακυρότητα σε οποιονδήποτε.

Πρόσωπα στη συναλλαγματική

Στη συναλλαγματική παίρνουν μέρος τρία πρόσωπα :

- α) Ο εκδότης
- β) Ο πληρωτής ο οποίος πρόκειται να την πληρώσει και ο οποίος απο τη στιγμή που θα την αποδεχθεί με την υπογραφή του καλείται και αποδέκτης και
- γ) Ο λήπτης ή δικαιούχος της συναλλαγματικής .

Ενδέχεται η συναλλαγματική να περιλαμβάνει δύο πρόσωπα όταν ο εκδότης και ο λήπτης είναι το ίδιο πρόσωπο. Πρέπει να σημειωθεί ότι η περίπτωση αυτή είναι η πιο συνηθισμένη στις συναλλαγές.

Εκτός από τα παραπάνω πρόσωπα τα οποία παίρνουν μέρος στη συναλλαγματική και τα οποία χαρακτηρίζονται ως αναγκαία πρόσωπα, είναι δυνατόν να εμφανισθούν και άλλα πρόσωπα μη αναγκαία.

Αυτά είναι:

- α) Οι οπισθογράφοι, δηλαδή τα πρόσωπα τα οποία μεταβιβάζουν με οπισθογράφηση την απαίτησή τους από την συναλλαγματική.
- β) Οι τριτεγγυητές , δηλαδή τα πρόσωπα τα οποία εγγυώνται για ορισμένο πρόσωπο από αυτά που αναφέρονται στη συναλλαγματική, για ολόκληρο ή μέρος του ποσού της συναλλαγματικής.
- γ) Οι παρεμβαίνοντες, δηλαδή τα πρόσωπα τα οποία σημειώνονται στη

συναλλαγματική από το εκδότη ή από το οπισθογράφο ή από τον τριτεγγυητή και στα οποία ο κομιστής εντέλλεται να απευθυνθεί στην ανάγκη για πληρωμή ή για αποδοχή.

Σ Υ Ν Α Λ Λ Α Γ Μ Α Τ Ι Κ Η

Εννοια - ορισμός

Η συναλλαγματική είναι μια έγγραφη εντολή του υπογραφέα της (εκδότη) προς κατονομαζόμενο πρόσωπο (πληρωτής/αποδέκτης) να πληρώσει ορισμένο χρηματικό ποσό σε ορισμένο δικαιούχο. Όπως και η επιταγή, η συναλλαγματική είναι αξιόγραφο "γεγεννημένον εις διαταγήν".

Περιέχει εντολή πληρωμής απλή και καθαρή χωρίς όρους και προϋποθέσεις, είναι χρονολογημένη και ορίζει τον τόπο και το χρόνο πληρωμής .

Η έκδοση συναλλαγματικής αποτελεί εμπορική πράξη ανεξάρτητα από την ιδιότητα των συμβαλλόμενων μερών και από τη φύση της υποκείμενης ή οπισθογράφησης της λόγω δωρεάς.

Στοιχεία - συμπλήρωση της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική πρέπει να έχει ορισμένα στοιχεία της σωστά

συμπληρωμένα για να είναι έγκυρη τα ονομαζόμενα τυπικά στοιχεία.

1) Είναι αναγκαία η αναγραφή της λέξεως "συναλλαγματικής". Δεν είναι όμως απαραίτητο το κείμενο του τίτλου να είναι γραμμένο στη ελληνική γλώσσα, έστω και αν συντάσσεται στην Ελλάδα. Διότι ο νόμος δεν θέτει τέτοια προϋπόθεση. Είναι επομένως έγκυρη η συναλλαγματική που είναι γραμμένη και σε ξένη γλώσσα, ακόμα και νεκρή, όπως λ.χ. εβραϊκή, ή αρχαία ελληνική κ.λ.π.

Οπωσδήποτε όμως για να είναι έγκυρη, πρέπει να αναγράφει αυτή τη λέξη καθαρά στην γλώσσα που είναι καταχωρημένο και ολόκληρο το περιεχόμενο του τίτλου.

Αν δεν υπάρχει ο όρος αυτός ή αν δεν αναγράφεται η λέξη "συναλλαγματική" αλλά άλλη ισοδύναμη ίσως λ.χ. τίτλος κ.λ.π. είναι άκυρη ως συναλλαγματική.

Κατά κανόνα υπάρχει η ονομασία "συναλλαγματική", υπάρχει δύο φορές μία μέσα στο κείμενο και μία στην επικεφαλίδα.

Η αυστηρότητα του νόμου ως προς την αναγκαιότητα της αναγραφής της λέξεως της συναλλαγματικής είναι πρόδηλη. Διότι αίτεται κάθε αμφιβολία σχετικά με το είδος του εγγράφου που υπογράφει ο υπόχρεος και διότι έλκεται η προσοχή όλων εκείνων που πρόκειται να αναλάβουν υποχρεώσεις από αυτόν ως προς την ευθύνη που προβλέπει το δίκαιο της συναλλαγματικής.

2) Εντολή περί πληρωμής ορισμένου ποσού η οποία πρέπει να είναι απλή και καθαρή χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Στα ειδικά έντυπα το ποσό αναγράφεται ολογράφως μέσα στο κείμενο του τίτλου και αριθμητικά πάνω δεξιά.

Αν το ποσό της συναλλαγματικής γράφηκε και ολογράφως και αριθμητική

και υπάρχει διαφορά μεταξύ τους, ισχύει αυτό που έχει γραφεί ολογράφως. Αν το ποσό έχει γραφεί πολλές φορές και ολογράφως και αριθμητικά και υπάρχει διαφορά τότε η συναλλαγματική ισχύει για το μικρότερο ποσό που αναφέρεται σε αυτή.

Δεν είναι άκυρη η συναλλαγματική που γραφεί το ποσό σε ξένο νόμισμα.

Η εντολή προς πληρωμή πρέπει να αναφέρεται μόνο σε χρήματα και όχι και σε άλλα αντικείμενα, λ.χ. εμπορεύματα, οπότε στην περίπτωση αυτή είναι άκυρη.

Δεν είναι επίσης επιτρεπτό να καταχωρείται στην συναλλαγματική και η ρήτρα του τόκου. Αν συμβεί τούτο θεωρείται μη γραμμένη.

Αν επομένως οι συμβαλλόμενοι επιθυμούν να υπολογισθούν και οι τόκοι, πρέπει να προσμετρηθούν και να αναγραφούν κεφαλοποιημένοι.

3) Στοιχείο της συναλλαγματικής είναι και το όνομα του πληρωτή, ο οποίος, εφ' όσον την αποδεκτή ονομάζεται αποδέκτης.

Είναι αδιάφορο αν ο πληρωτής είναι υπαρκτό ή ανύπαρκτο πρόσωπο ή αν αρνηθεί την αποδοχή ή την πληρωμή.

Στην πράξη το όνομα του πληρωτή γράφεται αριστερά κάτω από το κείμενο της συναλλαγματικής, μπορεί όμως να γραφεί και οπουδήποτε αλλού.

Συνήθως αναγράφεται το όνομα, αστικό ή εμπορικό με το οποίο ο πληρωτής είναι γνωστός στον κόσμο των συναλλαγών.

Μαζί με το όνομα του πληρωτή αναφέρεται ο τόπος κατοικίας και η διεύθυνσή του, ταχυδρομικός κώδικας ιδίως όταν ο τόπος πληρωμής είναι η κατοικία του πληρωτή.

Δυνατό είναι επίσης να ανφέρονται και πολλοί ως αποδέκτες ή πληρωτές. Αλλά η ευθύνη όλων αυτών, στη προκειμένη περίπτωση είναι αθροιστική και

όχι διαζευτική και για ολόκληρο το ποσό και όχι μόνο για μέρος του.

Η συναλλαγματική που αναφέρει ως πληρωτή απίυατο πρόσωπο π.χ. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ή Μέγας Αλέξανδρος φαίνεται αμέσως ότι δεν αναφέρει στα σοβαρά πληρωτή και γ'αυτό είναι άκυρη.

4) Απαραίτητο στοιχείο συναλλαγματικής είναι και η σημείωση του χρόνου της λήξεως. Συνήθως αναγράφεται έξω από το κείμενο επάνω δεξιά, ως επικεφαλίδα.

Η συναλλαγματική μπορεί να λήξει με τέσσερις τρόπους:

1. Σε συγκεκριμένη ρητή ημέρα π.χ. 12 Μαΐου 1995

2. "Εν όψει" μόλις δηλαδή εμφανισθεί. Η σημείωση του τρόπου αυτού πληρωμής γίνεται με τις φράσεις "πληρώσατε εν όψεις" ή "επί την εμφάνισει".

3. Μετά προθεσμία από την όψη. Στην περίπτωση αυτή δεν αναφέρεται συγκεκριμένη χρονολογία αλλά η εντολή πληρωμής μετά από ένα χρονικό διάστημα π.χ. 1 μήνα μετά από την εμφάνισή της.

4. Μετά προθεσμία από την εκδοσή της π.χ. τρεις μήνες από σήμερα.

Αν δεν σημειώνεται τίποτα σχετικό με τη λήξη, η συναλλαγματική θεωρήται πληρωτέα εν όψει.

Οποιοσδήποτε άλλος τρόπος λήξεως ορίζει την συναλλαγματική άκυρη π.χ. άκυρη θεωρείται η συναλλαγματική ή οποία ο χρόνος λήξεως εξαρτάται από γεγονότα ή καταστάσεις.

Η λήξη της συναλλαγματικής σε ανύπαρκτη ημερομηνία λ.χ. 30 Φεβρουαρίου ισχύει κατά τη σωστότερη γνώμη για την τελευταία μέρα του μήνα δηλαδή 28 Φεβρουαρίου ή 29 Φεβρουαρίου.

Επίσης η συναλλαγματική που αναφέρει διαδοχικές λήξεις 12 Μαΐου ή 12 Νοεμβρίου 1995 θεωρείται άκυρη.

5. Πρέπει επίσης να σημειώνεται και ο τόπος της πληρωμής. Διότι, διαφορετικά, αν δεν σημειώνεται ούτε αυτός της κατοικίας του πληρωτή, η συναλλαγματική είναι άκυρη. Δεν μπορεί να ισχύσει ως τόπος πληρωμής ο τόπος πληρωμής ο τόπος εκδόσεως της συναλλαγματικής.

Άκυρη επίσης είναι η συναλλαγματική και όταν αναγράφονται σ' αυτήν περισσότεροι τόποι πληρωμής είτε αθροιστικά είτε διαζευκτικά.

Ομοίως άκυρη είναι και η συναλλαγματική όταν αναγράφεται εις αυτή απίθανος τόπος πληρωμής π.χ. Σελήνη, Πλουτών κ.τ.λ.

Προσθέτουμε ότι ο τόπος πληρωμής μπορεί να συμπίπτει με αυτόν της εκδόσεως ή να διαφέρει.

Συνήθως ο τόπος πληρωμής συμπίπτει με το τόπο κατοικίας του πληρωτή χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο.

Ο τόπος πληρωμής δεν έχει ορισμένη θέση στην συναλλαγματική. Συνεπώς μπορεί να γράφεται στο κείμενο της συναλλαγματικής αλλά και έξω από αυτό σε άλλο σημείο της.

Ο τόπος ακόμα πληρωμής σημειώνεται από τον εκδότη.

6. Αναγράφεται επίσης το όνομα του λήπτη (ή του δικαιούχου) του προσώπου δηλαδή που θα εισπράξει το ποσό που αναγράφεται στο τίτλο.

Δίχως αυτό ο τίτλος δεν ισχύει ως συναλλαγματική.

Η σημείωση του ονόματος του λήπτη ή δικαιούχου μπορεί να γίνεται κατά οποιοδήποτε σαφή τρόπο, όπως και η σημείωση του ονόματος του πληρωτή. Εξ' άλλου, όπως παρατηρήσαμε για τον πληρωτή έτσι και προκειμένου για τον λήπτη, για να είναι έγκυρη η συναλλαγματική αρκεί η σημείωση ενός πιθανού ονόματος που δεν χρειάζεται να είναι όνομα υπαρκτού προσώπου.

Επιτρεπτή είναι επίσης η έκδοση συναλλαγματικής και με περισσότερους

δικαιούχους, αθροιστικά ή και διαζευκτικά.

Στη πρώτη περίπτωση η άσκηση των δικαιωμάτων που απορέουν απλο τη συναλλαγματική πρέπει να γίνεται ιδιαίτερα από όλους μαζί τους δικαιούχους.

Στη δεύτερη περίπτωση η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών από τον ένα αποκλείει την άσκησή τους και από τους άλλους.

Η συναλλαγματική εκδίδεται είτε ονομαστική, όταν ρητά αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου π.χ. "πληρώσετε στον κ. Γεώργιο Κόκκαλη", είτε σε διαταγή όταν στο όνομα του δικαιούχου σημειώνεται η ρήτρα "σε διαταγή π.χ. "πληρώσετε σε διαταγή του κ. Γεωργίου Κόκκαλη".

Είναι δυνατόν ο εκδότης να είναι και δικαιούχος της συναλλαγματικής οπότε δεν απαιτείται η αναγραφή του ονόματός του, αλλά αρκεί να τεθεί η φράση "πληρώσετε σε διαταγή μου". Η συναλλαγματική αυτή είναι η πιο συνηθισμένη στην Ελλάδα.

7. Αναγράφεται ακόμα η χρονολογία της εκδόσεως και ο τόπος. Διότι αν τα στοιχεία αυτά δεν σημειώνονται η συναλλαγματική είναι άκυρη.

Ωστόσο αρκεί μόνο η τυπική μνεία του τόπου και είναι αδιάφορο αν αυτός ανταποκρίνεται ή όχι στην αλήθεια. Αν λείπει ο τόπος θεωρείται κατ'αμύχητο τεκμήριο ότι η συναλλαγματική εκδόθηκε στον τόπο που σημειώνεται παράπλευρα στο όνομα του εκδότη. Εάν όμως ούτε αυτός αναφέρεται τότε η συναλλαγματική είναι άκυρη.

Ο χρόνος της εκδόσεως έχει σημασία:

- Για το καθορισμό της λήξεως της συναλλαγματικής, εφόσον πρόκειται για συναλλαγματική που λήγει μετά από προθεσμία από την έκδοση π.χ. ένα μήνα μετά την ημερομηνία εμφάνισής της και για τον καθορισμό της ικανότητας του εκδότη για ανάληψη υποχρεώσεως από την συναλλαγματικής στο χρόνο της εκδόσεως της.

8. Για τη δημιουργία σχέσεων με βάση τη συναλλαγματική αρκεί μόνη η υπογραφή του εκδότη. Διότι με την πράξη του αυτή, εξουσιοδοτεί τον κομιστή να εισπράξει το αναγραφόμενο ποσό και, ταυτόχρονα, αναδέχεται και την ευθύνη της μη αποδοχής ή της μη πληρωμής από μέρους του πληρωτή, ο οποίος και δεν υποχρεούται να την αποδεχθεί.

Η υπογραφή μπαίνει κάτω από το κείμενο του τίτλου και πρέπει να είναι χειρόγραφη και να περιέχει το κύριο όνομα και το επίθετο του εκδότη και όχι μονογραφή. Δεν αρκεί η σημείωση μόνο ενός δηλαδή μόνο του ονόματος ή του επιθέτου, επιτρέπεται μόνο η συγκοπή του κύριου ονόματος.

Επιτρεπτή επίσης είναι η υπογραφή της με ψευδώνυμο, ή και με οποιοδήποτε άλλο όνομα. Αρκεί μόνο να μη αμφισβητείται η ταυτότητα του υπογραφέα. Δεν επιτρέπεται όμως η υπογραφή με το σημείο του σταυρού (+) ή με δακτυλικά αποτυπώματα κ.λ.π. όπως συνηθίζεται αυτό όταν πρόκειται για αγράμματους. Οι αγράμματοι ή λόγω σωματικής βλάβης οι οποίοι δεν μπορούν να υπογράψουν, μπορούν να διορίσουν αντιπρόσωπο για να υπογράψει ιδιόχειρα.

Η υπογραφή δεν μπορεί να μπει με σφραγίδα ή έντυπο του εκδότη γιατί τότε η συναλλαγματική θεωρείται άκυρη.

Τη συναλλαγματική μπορεί να υπογράψουν περισσότερα πρόσωπα ως εκδότες, οπότε όλοι ευθύνονται ως ολόκληρο.

9. Άλλο στοιχείο της συναλλαγματικής είναι το έγγραφο γιατί προφορική συναλλαγματική δεν υπάρχει.

Δεν επηρεάζει τέλος το κύρος της συναλλαγματικής η αναγραφή της αιτίας της εκδόσεώς της, το είδος της γραφής (μπορεί δηλαδή να είναι χειρόγραφη, λιθογραφημένη, μηχανική κ.λ.π.) η ύλη στην γράφηκε (ύφασμα, ξύλο, πλαστικό, πέτρα) ή και η σειρά αναγραφής της καταχωρίσεως των τυπικών

της στοιχείων.

Δεν συνιστά τέλος, πλαστογραφία η επανάληψη της γραφής της συναλλαγματικής με εντονότερη μελάνη, υπό την προϋπόθεση όμως ότι στο κείμενο της δεν επέρχεται καμιά αλλαγή ή αλλοίωση.

10. Ένα άλλο ακόμα τυπικό στοιχείο, που δεν περιέχεται στον αρχικό νόμο αλλά σε μεταγενέστερους, είναι και ότι η συναλλαγματική πρέπει να είναι χαρτοσημασμένη.

Συντάσσεται λοιπόν πάντα σε χαρτοσημασμένο έντυπο του Δημοσίου, που με διαριθμίσεις αντιστοιχεί σε συναλλαγματικές με ποσό μέχρι 60.000 δραχμές.

Αν η συναλλαγματική είναι μεγαλύτερου ποσού, πρέπει το οφειλόμενο τέλος χαρτοσήμου να συμπληρωθεί με κινητό χαρτόσημο είτε εκδίδεται γραμμάτιο του Δημοσίου Ταμείου.

Πρέπει να προσθέσουμε ότι δεν έχει καμιά σημασία η σειρά με την οποία είναι γραμμένα τα τυπικά στοιχεία της συναλλαγματικής.

Έλλειψη τυπικών στοιχείων της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική από την οποία λείπει ένα ή περισσότερα τυπικά στοιχεία λέγεται ελλιπής.

Η έλλειψη μπορεί να είναι αθέλητη, οπότε μιλάμε για ατελή συναλλαγματική ή να είναι ηθελημένη, δηλαδή ύστερα από συμφωνία, οπότε μιλάμε για λευκή συναλλαγματική.

Α) Ατελής συναλλαγματική είναι εκείνη από την οποία αθέλητα λείπει τυπικό στοιχείο ή τέθηκε στοιχείο παρά το νόμο. Έτσι η συναλλαγματική θα είναι ατελής όταν δεν γράφηκε η λέξη συναλλαγματική στο κείμενο ή όταν δεν

υπάρχει όνομα λήπτη ή πληρωτή ή μπίκε ως χρονολογία λήξεως η 31η Φεβρουαρίου.

Για την ατελή συναλλαγματική ο νόμος ορίζει ότι είναι άκυρη ως συναλλαγματική. Παρόλα αυτά ο νόμος καλύπτει την τυπακή έλλειψη, αλλά μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις.

1) Όταν δεν αναγράφεται ο χρόνος λήξεως η συναλλαγματική θεωρείται ότι είναι πληρωτέο εν όψει.

2) Το στοιχείο του τόπου πληρωμής ως τέτοιος θεωρείται ο τόπος που αναγράφεται δίπλα στο όνομα του πληρωτή π.χ. στο κείμενο της συναλλαγματικής λείπει ο τόπος πληρωμής, αλλά δίπλα στο όνομα του πληρωτή σημειώνεται ο τόπος "Προς τον κ. Γ. Κόκκαλη Καλαμάτα" ή "Προς τον κ. Δ. Ανδριάνα Κεφαλονιά. Η Καλαμάτα και η Κεφαλονιά είναι ο τόπος πληρωμής αντίστοιχα. Αν όμως δίπλα στο όνομα του πληρωτή δεν σημειώνεται τόπος πληρωμής η συναλλαγματική θεωρείται άκυρη.

3) Όταν λείπει ο τόπος εκδόσεως ως τέτοιος θεωρείται ο τόπος που σημειώνεται δίπλα από το όνομα του εκδότη π.χ. Ο εκδότης δίπλα από την υπογραφή του έχει βάλει τη λέξη Αθήνα, η οποία θα θεωρηθεί ως τόπος εκδόσεως της συναλλαγματικής.

Αν όμως δίπλα στο όνομα του εκδότη δεν σημειώνεται τόπος εκδόσεως η συναλλαγματική είναι άκυρη.

Αν μία συναλλαγματική είναι ατελής αυτό εξετάζεται κατά το χρόνο της εκδόσεώς της. Μεταγενέστερη συμπλήρωσή της αποτελεί πλαστογραφία. Η έλλειψη τυπακού στοιχείου εξετάζεται αυτεπάγγελτα και προβάλλεται από κάθε οφειλέτη εναντίον κάθε κομιστή.

Σε κάθε περίπτωση, αυτός που εξαλείφει ή αλλοιώνει ηθελημένα στοιχεία ή στοιχεία της συναλλαγματικής διαπράττει το ποινικό αδίκημα της νοθείας

εγγράφου και υποκειται στις ποινές της πλαστογραφίας.

Λευκή συναλλαγματική

Πρόκειται συγκεκριμένα για εκείνη που είναι ηθελημένα ατελής ή ελλειπής ως προς κάποιο τυπικό στοιχείο λ.χ. του τόπου της εκδόσεως και το οποίο (στοιχείο) μπορεί να συμπληρωθεί μεταγενέστερα, αν δεν υπάρχουν αντίθετες προς τούτο συμφωνίες. Η λευκότητα της συναλλαγματικής μπορεί να φθάσει μέχρι το σημείο να εκδοθεί συναλλαγματική που να περιέχει μόνο την υπογραφή του εκδότη με μόνη τη διαφορά ότι πρέπει μεταξύ του εκδότη και του λήπτη να τηρηθούν οι συμφωνίες και η εντολή την οποία έδωσε ο εκδότης π.χ. ο εκδότης άφησε ασυμπλήρωτο το ποσό της συναλλαγματικής και την παρέδωσε στο λήπτη με τη συμφωνία ότι αυτός θα τη συμπληρώσει μετά τρεις ημέρες οπότε θα εκκαθαρισθεί ο μεταξύ τους λογαριασμός από τη παραλαβή ορισμένης ποσότητας εμπορευμάτων. Κατά την εκκαθάριση θα προκύψει το ακριβές ποσό για το οποίο έπρεπε να εκδοθεί η συναλλαγματική και για τη οποία έχουν μείνει προηγουμένως σύμφωνοι ότι θα είναι περίπου 10.000 δρχ.

Διευκρινίζουμε ότι η συμπλήρωση των στοιχείων της λευκής συναλλαγματικής μπορεί να γίνει από το αρχικό λήπτη ή και από το μεταγενέστερο κομιστή της.

Οι συναλλαγματικές αυτές είναι άκυρες μεν, όταν παραμένουν ασυμπλήρωτες, ισχυροποιούνται όμως μόλις συμπληρωθούν.

Ρήτρες στη συναλλαγματική

Εκτός από τα τυπικά στοιχεία στη συναλλαγματική υπάρχουν και μη ουσιώδη (στοιχεία) όπου ονομάζονται ρήτρες .

Διακρίνουμε:

1. Επιτρεπόμενες ρήτρες που επηρεάζουν και την ενοχή της συναλλαγματικής και οι οποίες είναι:

α) Απαλλαγή του εκδότη από την ευθύνη περί την αποδοχή που εκφράζεται με τη φράση "άνευ ευθύνης μου για την αποδοχή".

β) Η αρνητική εις διαταγήν που εκφράζεται με τη ρήτρα "ουχί εις διαταγήν" ή "μη οπισθογραφήσιμος" ή άλλη ισοδύναμη. Η ρήτρα αυτή σημαίνει ότι αποκλείεται η δυνατότητα της μεταβίβασης της συναλλαγματικής με οπισθογράφηση.

γ) Η ρήτρα "εις την κατοικίαν". Οτι δηλαδή η συναλλαγματική είναι πληρωτέα στην κατοικία άλλου προσώπου και όχι του πληρωτή.

δ) Η ρήτρα "άνευ διαμαρτυρικού" ή "ανέξοδος επιστροφή". Οτι δηλαδή ο κομιστής απαλλάσσεται από την υποχρέωση να συντάξει διαμαρτυρικό για την άσκηση της αναγωγής στην περίπτωση της μη αποδοχής ή της μη πληρωμής.

2. Επιτρεπόμενες εξάλλου ρήτρες που δεν επηρεάζουν τη συναλλαγματική είναι:

α) Η ρήτρα της αξίας. Η οποία υποδηλώνει την αξία την ανταποδοχή δηλαδή που πήρε ο εκδότης από το λήπτη και έμμεσα την αιτία που αποτέλεσε και την αφορμή, κατά το κοινό δίκαιο, στην έκδοση την συναλλαγματικής λ.χ. "Αξία ληφθείσα παρ'εμού εις μετρητά" ή " αξία πληρωθείσα" κ.λ.π.

β) Η ρήτρα της καλύψεως. Η οποία υποδηλώνει με ποιο τρόπο θα καλυφθεί η πληρωμή από τον εκδότη για την καταβολή (ή πληρωμή) που θα πραγματοποιήσει λ.χ. "χρεώνοντες το λογαριασμό του "Χ" ή "Δι'εμπορεύματα

που ελάβατε" κ.λ.π.

3. Μη επιτρεπόμενες ρήτρες που θεωρούνται και μη γραμμένες είναι:

α) Περί απαλλαγής του εκδότη από την ευθύνη του προς πληρωμή.

β) Η ρήτρα του τόκου. Μόνο όμως αν περιλαμβάνεται στη συναλλαγματική πληρωτέα σε ρητή ημέρα ή μετά προθεσμία από τη χρονολογία.

Αντίθετα όταν περιλαμβάνεται σε συναλλαγματική πληρωτέα ενόψει ή μετά προθεσμία από την όψη, η ρήτρα αυτή είναι ισχυρή.

Μη γραμμένη θεωρείται επίσης και η μη αναγραφή του επιτοκίου.

4. Ρήτρες που συνεπάγονται ακυρότητα της συναλλαγματικής

α) περισσότεροι του ενός τόποι πληρωμής ή εκδόσεως

β) έκδοση της συναλλαγματικής στο κομιστή (ενώ επιτρέπεται η εν λευκώ οπισθογράφηση

γ) περισσότερες από μια χρονολογίες εκδόσεως κ.τ.λ.

Αντίτυπα και αντίγραφα συναλλαγματικής

1. Αντίτυπα

Η συναλλαγματική μπορεί να εκδοθεί σε περισσότερα του ενός αντίτυπα με το διο περιεχόμενο.

Τα αντίτυπα αυτά αριθμούνται μέσα στο κείμενο του τίτλου και αν δεν αριθμούνται τότε κάθε αντίτυπο από αυτά θεωρείται σαν αυτοτελή συναλλαγματική.

Η πληρωμή που γίνεται επί των αντιτύπων απαλλάσσει και όταν ακόμα δεν συμφωνήθηκε ότι η πληρωμή αυτή ακυρώνει τη δύναμη των άλλων αντιτύπων.

Α ν τ ί γ ρ α φ α

Κάθε κοιμιστής συναλλαγματικής έχει δικαίωμα να κάνει αντίγραφα της. Το αντίγραφο πρέπει να αναπαράγει ακριβώς το πρωτότυπο, με τις οπισθογραφήσεις και όλων των άλλων ρητρών σημειώσεων κ. τ. λ. Το αντίγραφο είναι δεκτικό οπισθογράφησης και τριτεγγύησης με το ιδιότροπο και με τα ίδια αποτελέσματα όπως το πρωτότυπο.

Εκτός από το ότι τα αντίτυπα εκδίδονται μόνον από το εκδότη, κάθε κοιμιστής μπορεί να εκδώσει αντίγραφο, υπάρχουν και οι παρακάτω διαφορές μεταξύ τους.

Τα αντίγραφα χρησιμοποιούνται μόνο για οπισθογραφήσεις και τριτεγγύσεις, ενώ τα αντίτυπα και για την αποδοχή. Επί πλέον η μεταβιβαστική δύναμη του πρωτύπου μπορεί να πάψει να υπάρχει με τη "ρήτρα φραγμός" χάριν όμως μόνον των αντιγράφων και αντιτύπων.

Α πο δο χ ή τ η ς σ υ ν α λ λ α γ μ α τ ι κ ή ς

Συνήθως πριν κυκλοφορήσει μια συναλλαγματική έχει ήδη γίνει η αποδοχή της. Δεν αποκλείεται όμως η συναλλαγματική να κυκλοφορήσει πριν γίνει αποδεκτή, με αποτέλεσμα ο εκδότης και οι άλλοι υπογραφείς να κινδυνεύουν σε περίπτωση που θ'αρνηθεί ο πληρωτής να αποδεχθεί τη συναλλαγματική: ο κοιμιστής θα μπορεί αμέσως, άσχετο με το πότε λήγει η συναλλαγματική να στραφεί εναντίον τους για να πληρώσουν.

Η εμφάνιση για αποδοχή της συναλλαγματικής μπορεί να γίνει όσο κυκλοφορεί η συναλλαγματική, οποτεδήποτε, μέχρι τη λήξη στην κατοικία του

πληρωτή. Ο πληρωτής έχει δικαίωμα να ζητήσει να του ξαναγίνει εμφάνιση της συναλλαγματικής, την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Είναι η λεγόμενη "προθεσμία διασκέψεως" που παρέχεται στον πληρωτή ώστε να έχει χρόνο να σκεφθεί αν θέλει να την αποδεχτεί ή όχι.

Αν ο πληρωτής υπογράψει ότι κάνει δεκτή τη συναλλαγματική, τότε ευθύνεται για την πληρωμή της απέναντι στον εκδότη τους οπισθογράφους και τους τριτεγγυητές τους.

Ο αποδέκτης ευθύνεται άμεσα με την έννοια ότι η μη πληρωμή, για την οποία ευθύνεται είναι αποτέλεσμα δικής του πράξης ή παράλειψης. Αντίθετα, η αναγωγή ευθύνη του εκδότη και των οπισθογράφων είναι έμμεση, γιατί είναι αποτέλεσμα παράλειψη άλλων που έχει συνέπειες και γι'αυτούς.

Με την αποδοχή ο πληρωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει το ποσό της συναλλαγματικής και από τη στιγμή αυτή που θα υπογράψει τη συναλλαγματική λέγεται αποδέκτης. Επομένως πληρωτής και αποδέκτης είναι το ίδιο πρόσωπο.

Πρίν από την αποδοχή ο πληρωτής είναι ξένος με τη συναλλαγματική και μόνο με τη συναλλαγματική και μόνο με την αποδοχή γίνεται άμεσος και οριστικός οφειλέτης.

Η αποδοχή γίνεται πάνω στο έγγραφο της συναλλαγματικής και εκφράζεται, συνήθως με την λέξη " Δεκτή" ή με οποιαδήποτε άλλη λέξη η φράση . Ο αποδεχόμενος πρέπει να υπογράψει ιδιόχειρα.

Η απλή υπογραφή του πληρωτή, η οποία μπαίνει στο εμπρός μέρος της συναλλαγματικής, ισχύει ως αποδοχή.

Η αποδοχή ζητείται στην κατοικία του πληρωτή και όχι στον τόπο της πληρωμής. Η αποδοχή πρέπει να είναι απλή και καθαρή.

Αποδοχή για μέρος του ποσού της συναλλαγματικής είναι ισχυρή.

Κάθε άλλη τροποποίηση ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής.

Από το παραπάνω συνάγεται ότι η αποδοχή δεν είναι απαραίτητο στοιχείο της συναλλαγματικής (γ'αυτό και δεν περιλαμβάνεται ανάμεσα στα τυπικά της στοιχεία). Η ενοχή από την συναλλαγματική υπάρχει και χωρίς την αποδοχή. Πρέπει όνως σε μια τέτοια περίπτωση ο δικαιούχος να ποδείξει με συμπληρωματικά στοιχεία (απόδειξη παραλαβής εμπορεύματος κ.τ.λ.) ότι ο πληρωτής ενέχεται.

Η αποδοχή αυξάνει την κυκλοφοριακή ικανότητα της συναλλαγματικής γιατί προσθέτει ένα ακόμη υπεύθυνο πρόσωπο για την πληρωμή της και μάλιστα το πρόσωπο αυτό είναι το κύριο, δηλαδή ο άμεσα υπεύθυνος.

Αν ο αποδέκτης είναι πρόσωπο ανίκανο να υποχρεωθεί από συναλλαγματική τότε η αποδοχή είναι άκυρη.

Η πληρωμή της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική εμφανίζεται για πληρωμή, είτε την ημέρα της λήξης της , είτε σε μία από τις δυο επόμενες μέρες, είτε στην αναγραφόμενη κατοικία του πληρωτή, είτε σε κατοικία τρίτου (συνήθως κατάστημα τράπεζας). Αυτό ισχύει όταν η συναλλαγματική λήγει σε συγκεκριμένη ημέρα: είτε αυτή αναγράφεται απευθείας στην συναλλαγματική όπως συμβαίνει συνήθως , είτε προκύπτει από προθεσμία από την εμφάνιση ή τη χρονολογία έκδοσης της.

Η συναλλαγματική που πρέπει να πληρωθεί με την εμφάνισή της (εν όψει) μπορεί να εμφανισθεί για πληρωμή οποτεδήποτε μέσα στην ετήσια προθεσμία που ορίζει ο νόμος.

Ο κομιστής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί την πληρωμή της

συναλλαγματικής πριν τη λήξη της. Γι' αυτό και όποιος πληρώνει πρόωρα τη συναλλαγματική, το κάνει με δικό του κίνδυνο π.χ. (να μην είναι ο κομιστής δικαιούχος). Μόλις πληρώσει κατά τη λήξη ελευθερώνεται από την υποχρέωση και έχει δικαίωμα να ζητήσει τον τίτλο. Βέβαια, δεν ελευθερώνεται από την υποχρέωση να πληρώσει αν το έκανε εν γνώσει του ή ύστερα από βαρύ πταίσμα γνωρίζοντας π.χ. ότι ο κομιστής δεν είναι και νόμιμος δικαιούχος της συναλλαγματικής ή χωρίς έλεγχο της σειράς των οπισθογραφίσεων.

Ο κομιστής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί μερική πληρωμή του ποσού της συναλλαγματικής, ενώ μπορεί στην συνέχεια να διεκδικήσει το υπόλοιπο.

Σε περίπτωση μη πληρωμής της συναλλαγματικής ο αποδέκτης, ο εκδότης, οι οπισθογράφοι και οι τριτεγγυητές ευθύνονται όλοι απέναντι του κομιστή. Μπορεί ο κομιστής να στραφεί εναντίον τους, όλων μαζί ή του καθένα ξεχωριστά και να αποκτήσει απ' οποιοδήποτε την πληρωμή όλου του ποσού της συναλλαγματικής.

Μεταβίβαση της συναλλαγματικής

Γενικά

Η μεταβίβαση της συναλλαγματικής μπορεί να γίνει είτε " εν ζωή " είτε " αιτία θανάτου ". Για τη μεταβίβαση της συναλλαγματικής " εν ζωή " υπάρχουν δύο κατ' αρχήν δυνατότητες: η εκχώρηση και η οπισθογράφιση.

Η συναλλαγματική μεταβιβάζεται με την εκχώρηση όπως κάθε κινητό πράγμα.

1) Μεταβίβαση της συναλλαγματικής με την εκχώρηση.

Εκχώρηση σύμφωνα με τον Α.Κ. είναι η σύμβαση, με την οποία ο δανειστής μπορεί να μεταβιβάσει σε τρίτο την απαίτησή του χωρίς την συναίνεση του οφειλέτη.

Κάθε συναλλαγματική είναι δυνατό να μεταβιβασθεί με εκχώρηση. Στη πράξη όμως αυτό συμβαίνει μόνον στην περίπτωση ονομαστικής μετοχής, όπου υπάρχει η ρήτρα " ουχί εις διαταγήν " ή άλλη αντίστοιχη.

Η εκχώρηση είναι βέβαια άτυπη δικαιοπραξία για να έχει όμως αποτελέσματα απέναντι στον οφειλέτη χρειάζεται αναγγελία προς αυτόν. Η εκχώρηση μεταβιβάζει την απαίτηση στον εκδοχέα όπως ακριβώς είχε στα χέρια του εκχωρητή, δηλαδή με τα ίδια χαρακτηριστικά και ελαττώματα. Συνεπώς ο οφειλέτης μπορεί να προτείνει κατά του εκδοχέα όλες τις ενστάσεις που είχε κατά του εκχωρητή πριν από την αναγγελία.

Ο εκχωρητής ευθύνεται απέναντι στον εκδοχέα μόνο για την ύπαρξη της απαίτησεως, όχι και για την φερεγγυότητα του οφειλέτη (δηλαδή, για την εκπλήρωση της υποχρεώσεως του) και στην εκχώρηση από χαριστική αιτία, ο εκχωρητής δεν ευθύνεται ούτε για την ύπαρξη τη απαίτησεως.

Τέλος ο εκχωρητής ευθύνεται απέναντι μόνο στον εκδοχέα, όχι απέναντι σ' αυτόν ή σ' αυτούς που νεταγενέστερα απαιτούν την απαίτηση.

2) Μεταβίβαση της συναλλαγματικής με οπισθογράφηση.

- Γενικά

Η οπισθογράφηση μεταβιβάζει όλα τα δικαιώματα που σχετίζονται με την συναλλαγματική και ειδικότερα τόσο το δικαίωμα στο έγγραφο (το δικαίωμα δηλαδή της κυριότητας στο έγγραφο ως υλικό αντικείμενο) όσο και το δικαίωμα από το έγγραφο (ως προς την απαίτηση δηλαδή της

συναλλαγματικής).

Η οπισθογράφηση, καθώς το δηλώνει η λέξη, γίνεται, συνήθως στο πίσω μέρος της συναλλαγματικής, χωρίς αυτή να σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει και στο εμπρός μέρος.

Κατά την οπισθογράφηση ο κομιστής της συναλλαγματικής δίνει εντολή ώστε η πληρωμή της συναλλαγματικής να γίνει όχι στην ίδιον αλλά στο οριζόμενο από αυτόν πρόσωπο.

Αν το πίσω μέρος της συναλλαγματικής είναι ανεπαρκές να περιλάβει όλες τις οπισθογραφήσεις, προσκολλάται σε αυτή τεμάχιο χαρπιά που λέγεται πρόσθεμα. Για να αποφεύγονται απάτες η προσκόλληση πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μην είναι δυνατή η ανακόλληση. Αυτή γίνεται με σφραγίδα ή υπογραφή η οποία καλύπτει και τα δύο μέρη.

Εχουμε τα εξής είδη οπισθογράφησης:

α) Την τακτική ή πλήρης οπισθογράφηση, η οποία πρέπει απαραιτήτως να περιλαμβάνει:

- 1) Την υπογραφή αυτού που την οπισθογραφεί
- 2) Το όνομα του νέου δικαιούχου
- 3) Τη δήλωση της οπισθογράφησης, που εκφράζεται με τη φράση " Αντ'εμού πληρώσατε σε διαταγή του .....(τίθεται τ'όνομα του προσώπου προς το οποίο γίνεται η οπισθογράφηση) "

Χρονολόγηση και η αιτία κατά την οποία γίνεται η οπισθογράφηση δεν απαιτείται να υπάρχουν στο έγγραφο.

Παράδειγμα τέτοιου είδους οπισθογράφησης είναι :

Αντ' εμού να πληρώσετε τον Παναγιώτη Γιαχρίση
(Υπογραφή Νικολάου Κόκκαλη).

Αν η οπισθογράφηση δεν περιλαμβάνει διόλου το όνομα προς το οποίο δίνεται η εντολή ή αν περιλαμβάνει μόνο την υπογραφή, πρόκειται για

οπισθογράφιση λευκή ή άτακτη.

β) Η άτακτη ή εν λευκώ οπισθογράφιση

Η λευκή οπισθογράφιση επιφέρει τα ίδια αποτελεσματα με τη πλήρη. Διαφέρει όμως κατά το ότι η συναλλαγματική που έχει λευκή την τελευταία οπισθογράφιση μπορεί να μεταβιβασθεί στον κομιστή με συμφωνία και παράδοση, όπως όλα τα αξιόγραφα.

Η λευκή οπισθογράφιση δεν διακόπτει τη σειρά των οπισθογραφήσεων.

Πλεονέκτημα της λευκής οπισθογραφίσεως είναι ότι ο κάτοχος της συναλλαγματικής μπορεί να την μεταβιβάσει δίχως οπισθογράφιση, αποφεύγοντας με τον τρόπο αυτό την ανάληψη της ευθύνης (από τη συναλλαγματικής).

Από το παραπάνω πλεονέκτημα πηγάζει και το μειονέκτημα για τη λευκή συναλλαγματική, ότι δηλαδή αυτός που την απόκτησε με λευκή οπισθογράφιση και τη μεταβιβάσει δίχως οπισθογράφιση, δεν ευθύνεται αφού δεν υπογράφει τούτο δεν περιορίζει την κυκλοφοριακή ικανότητά της.

Κατά τα άλλα η λευκή οπισθογράφιση δεν διαφέρει από την τακτική και ιδιαίτερα ως προς τον τύπο. Είναι και οι δύο έγγραφα και όπως είδαμε και παραπάνω διαφέρουν μόνο κατά το ότι η λευκή δεν αναφέρει τον υπερού και μπορεί να συνίσταται μόνο και στην απλή υπογραφή του οπισθογράφου.

Από την λευκή οπισθογράφιση, τέλος πρέπει να ξεχωρίζουμε την εικονική. Και είναι αυτή στην οποία συντρέχουν μεν τα στοιχεία για τη μεταβίβαση του τίτλου, πλην όμως δεν γίνεται με σπουδαία πρόθεση αλλά ύστερα από κοινή συμφωνία μεταξύ των μερών και κατά την οποία κύριος του τίτλου παραμένει ο οπισθογράφος.

Παραδείγματα λευκής ή άτακτης οπισθογράφισης:

1) και αντί για μένα να πληρώσετε στο κομιστή.

Καλαμάτα 12 Μαΐου 1993

(Υπογραφή Κων/νος Χριστόπουλος)

2) Για οπισθογράφιση

(Υπογραφή Ιωάννης Θανόπουλος)

γ) Λευκότετη οπισθογράφιση είναι ή λευκή οπισθογράφιση η οποία περιέχει μόνο την υπογραφή αυτού που οπισθογραφεί.

Απλή υπογραφή η οποία μπαίνει στο εμπρός μέρος της συναλλαγματικής, εφόσον εν προκύπτει τίποτα άλλο, θεωρείται ως τριτεγγύηση υπέρ του εκδότη. Συνεπώς η λευκότητα οπισθογράφισης, για να είναι ισχυρή πρέπει να γράφεται στο πίσω μέρος της συναλλαγματικής ή στο πρόσθεμα. π.χ. (Υπογραφή κ. Χ. Κόκκαλης).

δ) Οπισθογράφιση λόγω πληρεξουσιότητας.

Πολλές φορές ο κομιστής της συναλλαγματικής (π.χ. γιατί δεν βρίσκεται στον τόπο της πληρωμής) γ'αυτό αναθέτει σε κάποιον άλλο, συνήθως σε τράπεζα να κάνει για λογαριασμό του την εισπραξη. Στην περίπτωση αυτή γίνεται οπισθογράφιση η οποία ονομάζεται οπισθογράφιση λόγω πληρεξουσιότητας π.χ. ο κομιστής της συναλλαγματικής κατοικεί στον Πειραιά και ο τόπος πληρωμής είναι η Κοζάνη. Επειδή ο Α μπορεί να μεταβεί στην Κοζάνη οπισθογραφεί την συναλλαγματική λόγω πληρεξουσιότητας σε μία Τράπεζα ή σε ένα γνωστό του έμπορο που κατοικεί εκεί για να τη δεν μπορεί να μεταβεί στην Κοζάνη, οπισθογραφεί την συναλλαγματική λόγω πληρεξουσιότητας σε μία Τράπεζα ή σε ένα γνωστό του έμπορο που κατοικεί εκεί για να την εισπράξει και να του αποστείλει τα χρήματα.

Από τα πιο πάνω γίνεται φανερό ότι η οπισθογράφιση αυτή δεν έχει σκοπό

να μεταβιβάσει την κυριότητα της συναλλαγματικής, αλλά περιέχει μόνο το δικαίωμα για εισπραξη απαιτήσεως. Η θέληση αυτή του οπισθογράφου πρέπει να προκύπτει σαφώς. Οι φράσεις που χρησιμοποιούνται στην οπισθογράφιση λόγω πληρεξουσιότητας είναι "αξία για εισπραξη" ή "αξία για κάλυψη".

Το κύρος της συναλλαγματικής παραμένει σε αυτόν που την οπισθογράφησε, ο δε νέος κομιστής είναι απλώς πληρεξούσιος για την εισπραξη της απαιτήσεως.

ε) Οπισθογράφιση λόγω ενεχύρου.

Πολλές φορές όταν δανειζόμαστε χρήματα, δίνουμε ως ενέχυρο, αντί για κάθε άλλο κινητό πράγμα, μία συναλλαγματική. Έτσι αν ο Α οφείλει στον Β μπορεί αντι να του δώσει μία συναλλαγματική, της οποίας είναι κομιστής.

Με τη ενεχυριακή οπισθογράφιση ο ενεχυρούχος κομιστής της συναλλαγματικής δικαιούται να εισπράξει ολόκληρο το ποσό και όχι μόνο όσο αρκεί για την ικανοποίησή του.

Εξάλλου δημιουργείται και ευθύνη με βάση τη συναλλαγματική του οπισθογράφου ενεχυραστή έναντι του κομιστή - δανειστή.

Συνήθεις φράσεις που χρησιμοποιούνται στη οπισθογράφιση αυτή είναι "αξία λόγω ενεχύρου", "αξία λόγω ασφάλειας".

Το ποσό της συναλλαγματικής δικαιούται αλλά και υποχρεούνται να το εισπράξει ολόκληρο και στην περίπτωση ακόμα κατά την οποία αυτό υπερβαίνει (το ποσό) του χρέους.

Επίσης απαγορεύεται η μερική οπισθογράφιση π.χ. αν το ποσό της συναλλαγματικής είναι 10.000 δραχ. και οπισθογραφηθεί για 5.000 δραχ. και εάν έγινε είναι άκυρη και θεωρείται ως "μη γενομένη".

Ο κομιστής συναλλαγματικής που την απόκτησε εξαιτίας ενεχύρου, όχι μόνο δικαιούται αλλά και υποχρεούται να ασκήσει τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή, μεταξύ των οποίων να επιδιώξει και την πληρωμή της.

Αν δεν επιδιώξει την είσπραξή της ευθύνεται απέναντι σ' αυτόν που την μεταβίβασε.

Αποτελέσματα της οπισθογραφίσεως

Η οπισθογράφιση έχει αποτελέσματα τόσο μεταβιβαστικά, όσο εγγυτικά, όσο τέλος και νομιμοποιητικά.

Με την οπισθογράφιση μεταβιβάζονται :

- 1) Η κυριότητα του εγγράφου της συναλλαγματικής.
- 2) Τα δικαιώματα που απορρέουν από την συναλλαγματική.

Το δικαίωμα του κομιστή από την οπισθογράφιση έχει αυτοτέλεια και δεν θεωρείται αυτός διάδοχος του οπισθογράφου.

Το περιεχόμενο των εγγυητικών της αποτελεσμάτων είναι ότι ο οπισθογράφος ευθύνεται απέναντι στο πρόσωπο προς το οποίο η οπισθογράφιση και τους ενδεχόμενους μεταγενέστερους κομιστές για το ότι η συναλλαγματική θα γίνει αποδεκτή από τον πληρωτή και ότι θα πληρωθεί από αυτόν κατά την λήξη της. Κάθε νέος οπισθογράφος δηλαδή γίνεται οφειλέτης όλων των μεταγενέστερων δικαιούχων, ενώ ταυτόχρονα παραμένει δανειστής όλων των προηγούμενων υπογραφέων. Η ευθύνη όμως αυτή δημιουργείται με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

Εγγυητικό αποτέλεσμα έχει κάθε κανονική οπισθογράφιση.

Είναι αδιάφορο αν τη συναλλαγματική την απόκτησε με πλήρη ή με λευκή οπισθογράφιση, ούτε αν ο κομιστής είναι ουσιοστικά δικαιούχος.

Υπάρχει όμως και η νομιμοποιητική ενέργεια που σημαίνει ότι ο κάτοχος της συναλλαγματικής θεωρείται νόμιμος κομιστής της, όταν στηρίζει το δικαίωμά του σε αδιάκοπη σειρά οπισθογραφήσεων.

Ειδικότερα ο κάτοχος της συναλλαγματικής θεωρείται νόμιμος κομιστής της στην περίπτωση κατά την οποία, το δικαίωμά του τούτο το στηρίζει σε αδιάκοπη σειρά οπισθογραφήσεων.

Δύο είναι οι προϋποθέσεις της νομιμοποίησής της:

- Η κατοχή της συναλλαγματικής δηλαδή φυσική εξουσία πάνω στο τίτλο, στο έγγραφο.

- Η αδιάκοπη σειρά των οπισθογραφήσεων έχει την έννοια ότι κάθε οπισθογράφιση γίνεται από αυτόν, ο οποίος στην προηγούμενη οπισθογράφιση ήταν υπερού.

Διευκρινίζουμε ότι η σειρά των οπισθογραφήσεων δεν διακόπτεται αν μεσολαβούν λευκές ή ακόμα και άκυρες οπισθογραφήσεις.

Διαφορές εκχώρησης - οπισθογράφησης

Τυπικές διαφορές:

- 1) Η εκχώρηση είναι βέβαια άτυπη δικαιοπραξία για να έχει όμως αποτελέσματα απέναντι στον οφειλέτη χρειάζεται αναγγελία προς αυτόν. Αντίθετα, η οπισθογράφιση γίνεται εγγράφως, δηλαδή με σημείωση πάνω στη συναλλαγματική, καθώς και με παράδοση του τίτλου στην απαιτώντα. Συνεπώς είναι τυπική δικαιοπραξία, απαλλαγμένη όμως από την οχληρή διατύπωση της αναγγελίας.
- 2) Ο δικαιούχος ή ο λήπτης με οπισθογράφιση νομιμοποιείται να στραφεί εναντίον όλων των προηγούμενων από αυτόν υπογραφέων, ενώ ο εκδοχέας

μόνο εναντίον του εκχωρητή κατά δε των άλλων πλαγιαστικά.

Ο εκχωρητής ειδικότερα ευθύνεται απέναντι στον εκδοχέα μόνο για την ύπαρξη της απαιτήσεως και όχι και για τη φερεγγυότητα του οφειλέτη.

Στη εκχώρηση από χαριστική αιτία ο εκχωρητής δεν ευθύνεται ούτε για την ύπαρξη της απαιτήσεως.

Αντίθετα ο οπισθογράφος ευθύνεται πάντοτε. Όχι μόνο για την ύπαρξη αλλά και για την πληρωμή της απαιτήσεως από συναλλαγματική.

3) Η εκχώρηση μεταβιβάζει την απαίτηση στον εκδοχέα όπως ακριβώς είχε στα χέρια του εκχωρητή, δηλαδή με τα ίδια χαρακτηριστικά και ελαττώματα.

Συνεπώς, ο οφειλέτης μπορεί να προτείνει κατά τον εκδοχέα όλες τις ενστάσεις που είχε κατά του εκχωρητή πριν από την αναγγελία. Στη μεταβίβαση με οπισθογράφιση αντίθετα, εναντίον αυτού που απέκτησε τη συναλλαγματική με καλή πίστη δεν προτείνονται ενστάσεις που δεν προκύπτουν από το έγγραφο της συναλλαγματικής

4) Τέλος, ο εκχωρητής ευθύνεται απέναντι μόνο στον εκδοχέα, όχι και απέναντι σ'αυτόν ή σ'αυτούς που μεταγενέστερα αποκτούν την απαίτηση. Ο οπισθογράφος αντίθετα, ευθύνεται όχι μόνο απέναντι σ'αυτόν προς τον οποίο οπισθογράφησε την συναλλαγματική, αλλά και απέναντι σε όλους εκείνους προς τους οποίους μετά από αυτόν περιήλθε η συναλλαγματική.

Συναλλαγματική ευκολίας

Συνηθισμένες είναι και οι συναλλαγματικές "ευκολίας". Πρόκειται ειδικότερα για τίτλους που υπογράφονται από τον αποδέκτη προς χρηματική

δευκόλυνση του λήπτη. Απλώς δηλαδή μόνο κατά χάρη, για ευκολία και δίχως να υπάρχει μεταξύ τους έννομη σχέση ή κάποιο όφελος οικονομικό ή άλλη αιτία.

Οι συναλλαγματικές του είδους αυτού είναι γνήσιες μεν αλλά εικονικές.

Ειδικότερα εικονική είναι συναλλαγματική αν περιέχει όλα τα στοιχεία που αξιώνει ο νόμος, πλην όμως κατά την έκδοσή της συμφωνήθηκε ότι δεν εκδίδεται στα σοβαρά αλλά κατά το φαινόμενο.

Αναφερόμενοι ειδικότερα στη συναλλαγματική ευκολίας σημειώνουμε ότι δεν παύουν να είναι συναλλαγματικές όπως τις θέλει ο νόμος.

Δηλαδή ο αποδέκτης της συναλλαγματικής της μορφής αυτής υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση να πληρώσει στον κομιστή έστω και αν ο τελευταίος, όταν την απόκτησε γνώριζε ότι είναι ευκολίας.

Στις περιπτώσεις αυτές η έκδοση και αποδοχή της συναλλαγματικής δεν είναι αποτέλεσμα πραγματικής εμπορικής συναλλαγής αλλά μεθόδευση για την εξαπάτηση τρίτου. Κατά τη λήξη εμφανίζεται ο εκδότης ως αποδέκτης και πληρώνει τη συναλλαγματική.

Τριτεγγύηση και Τριτεγγυητής

Τριτεγγύηση είναι η δήλωση της βουλήσεως που καταχωρείται στη συναλλαγματική και με την οποία ένα πρόσωπο δεσμεύεται να πληρώσει με τους ίδιους όρους με τους οποίους δεσμεύεται από αυτή κάποιο άλλο πρόσωπο-υπογραφέας της υπέρ του οποίου η τριτεγγύηση, δηλαδή είναι η εγγύηση που δίνει κάποιο πρόσωπο ότι η συναλλαγματική θα πληρωθεί κατά την λήξη της. Το πρόσωπο αυτό λέγεται τριτεγγυητής.

Εξυπακούεται ότι ο υπογραφέας της τριτεγγύσεως κατά το χρόνο της υπογραφής της πρέπει να έχει και την ικανότητα προς ανάληψη υποχρεώσεως από τη συναλλαγματική.

Προσθέτουμε ότι η τριτεγγύηση της συναλλαγματικής μπορεί να γίνει όχι μόνο αυτοπροσώπως από τον τριτεγγυητή αλλά και από τον μόνιμο αντιπρόσωπό του, εκούσιο ή και από τρίτο με βάση εντολής.

Η τριτεγγύηση έχει σκοπό την παροχή ασφάλειας στο κομιστή της συναλλαγματικής ότι αυτή θα ποληρωθεί κατά τη λήξη. Η τριτεγγύηση νομικά ενισχύει τη συναλλαγματική, οικονομικά όμως και μάλιστα ψυχολογικά την εξασθενεί, γιατί η ύπαρξη τριτεγγυητή κλονίζει κατά κάποιο τρόπο την εμπιστοσύνη του εγγράφου γιατί μαρτυρεί ότι η πληρωμή του δεν είναι βέβαιη και για το λόγο αυτό αποφεύγει στο εμπόριο.

Η τριτεγγύηση μπορεί να παρασχεθεί και από περισσότερα πρόσωπα για τον ίδιο υπογραφέα τα οποία λέγονται αντριεγγυητές και ευθύνονται μεταξύ τους αλληλέγγυα.

Η τριτεγγύηση γράφεται πάντα είτε στο σώμα είτε στο πρόσθεμα της συναλλαγματικής και υπογράφεται από τον τριτεγγυητή. Διατυπώνεται με την έκφραση "Τριτεγγώμαι υπέρ του...", "δια τριτεγγύησιν" ή και άλλη ισοδύναμη π.χ. "δι'ασφάλειαν".

Όταν στην τριτεγγύηση δεν αναφέρεται το πρόσωπο για το οποίο δόθηκε αυτή, θεωρείται ότι δόθηκε για τον εκδότη. Απλή υπογραφή στο εμπρός μέρος της συναλλαγματικής ισχύει ως τριτεγγύηση, εκτός αν πρόκειται για υπογραφή του πληρωτή ή του εκδότη, ενώ αντίθετα απλή υπογραφή στο πίσω μέρος θεωρείται ως λευκότητα οπισθογράφησης.

Ο τριτεγγυητής, αν πληρώσει τη συναλλαγματική, αποκτάει δικαιώματα που απορρέουν από αυτή εναντίον εκείνου υπέρ του οποίου παρασχέθηκε, αλλά

και υπέρ όλων των προηγούμενων υπογραφέων που ευθύνονται εναντίον του και εναντίον του αποδέκτη δικαιούται δε να αποιτήσσει κεφάλαια, τόκους και τα μελλοντικά έξοδα.

Ο τριτεγγυητής ευθύνεται κατά το ίδιο τρόπο που ευθύνεται και εκείνος για τον οποίο έδωσε την τριτεγγύηση. Επομένως, αν αυτή δόθηκε υπέρ του αποδέκτη ευθύνεται όπως ο αποδέκτης αν αυτή δόθηκε υπέρ του εκδότη ή ενός οπισθογράφου ευθύνεται όπως και αυτοί.

Ο τριτεγγύηση μπορεί να δοθεί για ολόκληρο ή και για μέρος μόνο του ποσού της συναλλαγματικής.

Αναγωγή - Ειδοποίηση

Όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί για την πληρωμή της συναλλαγματικής ευθύνεται όχι μόνο ο αποδέκτης αλλά και όλοι οι άλλοι υπογραφείς της : ο εκδότης, οι οπισθογράφοι και οι τριτεγγυητές που τυχόν υπάρχουν. Ενώ όμως η ευθύνη του αποδέκτη είναι ευθεία και υπάρχει χωρίς τη συνδρομή οποιασδήποτε άλλης προουθέσεως, η ευθύνη των άλλων υπογραφέων είναι δευτερογενής δηλαδή υπάρχει μόνο με ορισμένες προϋποθέσεις και μόνο όταν η συναλλαγματική περιέλθει, όπως λέγεται σε κατάσταση ανάγκης. Μόνο στη περίπτωση αυτή ο κομιστής έχει δικαίωμα αναγωγής.

Αναγωγή ονομάζεται η στροφή που κάνει ο κομιστής κατά των οπισθογράφων του εκδότη ή των τριτεγγυητών σε περίπτωση που ο πληρωτής αρνηθεί να αποδεχθεί ή να πληρώσει τη συναλλαγματική.

Εφ' όσον ασκείται από τον κομιστή, στρέφεται εναντίον κάθε προσώπου που την υπέγραψε με οποιαδήποτε ιδιότητα με εξαίρεση τον αποδέκτη και τον

υπέρ του αποδέκτη τριτεγγυητή, που ευθύνεται όπως ο αποδέκτης.

Όταν η αναγωγή πάντα εναντίον από κάποιον από τους υπογραφείς που πλήρωσαν, στρέφεται πάντα εναντίον όλων των προηγούμενων υπογραφέων των συναλλαγματικών, ακόμη και των τριτεγγυητών.

Ο κομιστής ο οποίος δεν πληρώθηκε στη λήξη της συναλλαγματικής, μπορεί να απαιτήσει από εκείνον έναντι του οποίου ασκεί την αναγωγή:

- Το ποσό της συναλλαγματικής
- Το νόμιμο τόκο στο οφειλόμενο ποσό από την ημέρα λήξεως
- Τα έξοδα διαμαρτυρήσεως
- Τα έξοδα ειδοποιήσεως
- Τα δικαστικά έξοδα

Κάθε υπόχρεος κατά του οποίου ασκείται αναγωγή, μπορεί να απαιτήσει κατά την πληρωμή να του παραδοθούν η συναλλαγματική, το διαμαρτυρικό και εξοφλημένος λογαριασμός. Κάθε οπισθογράφος, όταν πληρώσει την συναλλαγματική μπορεί να διαγράψει την οπισθογράφησή του καθώς και τις υπογραφές των επόμενων οπισθογράφων.

Ο κομιστής πριν ασκήσει το δικαίωμα της αναγωγής οφείλει να ειδοποιήσει μέσα σε τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα του διαμαρτυρικού τον οπισθογράφο του και τον εκδότη, καθώς επίσης και τους τριτεγγυητές τους, εφόσον υπάρχουν. Κάθε οπισθογράφος, μέσα σε προθεσμία δυο εργάσιμων ημερών από την ημέρα που πήρε την ειδοποίηση, οφείλει να ειδοποιήσει τον οπισθογράφο του και να σημειώσει τα ονόματα και τις διευθύνσεις αυτών που έκαναν τις προηγούμενες ειδοποιήσεις. Η ίδια διαδικασία πρέπει να τηρηθεί από τους επόμενους οπισθογράφους μέχρι όταν να ειδοποιηθεί ο εκδότης. Ο εκδότης επομένως ειδοποιείται δύο φορές, τόσο από τον κομιστή, όσο και τον πρώτο οπισθογράφο.

Η ειδοποίηση γίνεται με οποιοδήποτε τρόπο με απλή επιστολή ή με επιστροφή της συναλλαγματικής. Η προθεσμία θεωρείται ότι τηρήθηκε, αν η επιστολή η οποία περιέχει την ειδοποίηση παραδόθηκε στο ταχυδρομείο μέσα στην προθεσμία που αναφέραμε παραπάνω.

Είδη αναγωγής

Γίνονται διάφορες διακρίσεις της αναγωγής με βάση τρία διαφορετικά κριτήρια και ειδικότερα το πρόσωπο που την ασκεί την αιτία που την προκάλεσε και τον χρόνο της άσκησης της.

Ανάλογα με το χρόνο άσκησης της διακρίνουμε την ανγωγή μετά την λήξη, από την αναγωγή πριν από τη λήξη της συναλλαγματικής.

A. Αναγωγή μετά από τη λήξη της συναλλαγματικής.

Η αναγωγή μετά τη λήξη της συναλλαγματικής ή "αναγωγή λόγω μη πληρωμής" όπως αλλιώς λέγεται ασκείται κατά τη λήξη της και δεν πληρωθεί. Ο λόγος για τον οποίο δεν πληρώθηκε δεν μας ενδιαφέρει.

B. Αναγωγή πριν από τη λήξη της συναλλαγματικής.

Η αναγωγή πριν από την λήξη της συναλλαγματικής μπορεί να οφείλεται στην μη αποδοχή της ή ακόμα και στο γεγονός ότι η πληρωμή της έχει γίνει επισφαλής.

α) Στην περίπτωση της "αναγωγής επί μη αποδοχής" ο κομιστής της εμφάνισε την συναλλαγματική νόμιμα και εμπρόθεσμα, αλλά ο πληρωτής αρνήθηκε την αποδοχή της, είτε τελείως είτε μερικά.

β) Όταν όμως ασκείται αναγωγή "λόγω καταστάσεως επισφαλούς της πληρωμής" πρέπει να υπάρχει μία από τις εξής περιπτώσεις:

ΑΡΙΘΜΟΣ .....

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα στις είκοσι οκτώ (28) Αυγούστου του χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα (1991), ημέρα Τετάρτη, εγώ η συμβολαιογράφος και κάτοικος Αθηνών, ... πήγα στο κατάστημα της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (Υποκατ/μα 080), που βρίσκεται επί της οδού Σταδίου αριθμός 38, και παρέλαβα από το κατάστημα αυτό, για να συντάξω διαμαρτυρικό μη πληρωμής, μια ληξιπρόθεσμη συναλλαγματική, νομίμως χαρτοσημασμένη, η οποία δεν πληρώθηκε, όπως με βεβαίωσε ο αρμόδιος υπάλληλος, στην προθεσμία λήξης της και η οποία εικονίζεται παρακάτω και έχει έτσι:

Handwritten document with stamps and signatures. Includes text: 'Προς 1) Παν/τη Παρ. ΑΔΤ Η. 057475 2) Απελευθέρωσ. Παν. ΑΔΤ Η. 057464 Οδός Υψηλίου Δεσφ. 119 ΕΙΣ ΑΘΗΝΑ'. Also contains a large stamp with the number '5.000.000' and a signature 'Dionisios'.

Ακολουθούν οπισθογραφήσεις. Στη συνέχεια πήρα την παραπάνω συναλλαγματική και την πήγα στο συμβολαιογραφείο μου, που βρίσκεται στην οδό Ιπποκράτους 10-12 (Αθήνα), και αμέσως συνέταξα το παρόν διαμαρτυρικό για την πληρωμή της συναλλαγματικής, για το οποίο θα εισπράξω για τέλη και δικαιώματά μου επτακόσιες εξήντα δύο (762) δραχμές, και το οποίο βεβαίωσα και υπέγραψα όπως ορίζει ο νόμος.

Η Συμβολαιογράφος (σφραγίδα και υπογραφή)

- 1) είτε ο πληρωτής να κηρύχθηκε σε πτώχευση με οικιαστική απόφαση.
- 2) είτε να έπαιυσε ο πληρωτής τις πληρωμές του, έστω κι αν αυτό δεν βεβαιώθηκε με δικαστική απόφαση.
Στις περιπτώσεις αυτές δεν έχει σημασία αν ο πληρωτής αποδέχτηκε ή όχι την συναλλαγματική.
- 3) είτε ο εκδότης απαγόρευσε την εμφάνιση της προς αποδοχή, όταν ο εκδότης της κηρύχθηκε σε πτώχευση.

Διαμαρτυρικό

Κατά συνέπεια, για να ασκηθεί το δικαίωμα της αναγωγής, πρέπει να συνταχθεί εμπρόθεσμα διαμαρτυρικό, συμβολαιογραφικό έγγραφο που να αποδεικνύει τα περιστατικά που θεμελιώνουν το δικαίωμα της αναγωγής (μη πληρωμή, μη αποδοχή, μη χρονολήγηση της αποδοχής κ.λ.π.). Στην πράξη, ο συμβολαιογράφος σημειώνει πάνω στη συναλλαγματική ότι συντάχθηκε διαμαρτυρικό, και υπογράφει αυτή τη σημείωση.

Το διαμαρτυρικό για τη μη πληρωμή πρέπει να συνταχθεί είτε τη μέρα λήξης της συναλλαγματικής, είτε μέσα στις δύο επόμενες εργάσιμες, όταν η συναλλαγματική πρέπει να πληρωθεί.

Στην περίπτωση της συναλλαγματικής που πληρώνεται με την εμφάνιση, όπου δεν προκύπτει συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης, το διαμαρτυρικό μπορεί να συνταχθεί οποτεδήποτε μέσα στην προθεσμία που τίθεται για την εμφάνιση μέχρι και την επόμενη ημέρα αν η εμφάνιση για πληρωμή έχει γίνει τελευταία μέρα.

Το διαμαρτυρικό για μη αποδοχή πρέπει να συνταχθεί μέσα στις προθεσμίες της εμφάνισης της συναλλαγματικής για αποδοχή άρα το πολύ

μέχρι τη λήξη της. Τα ίδια ισχύουν για το χρόνο σύνταξης του διαμαρτυρικού για μη χρονολόγηση της αποδοχής, όπου αποδεικνύεται ότι ο αποδέκτης αρνήθηκε να χρονολογήσει την συναλλαγματική παρά το γεγονός ότι η αποδοχή έγινε εμπρόθεσμα.

Στο ειδικό νόμο περί συναλλαγματικής υπάρχουν διατάξεις που επιτρέπουν την παράταση των προθεσμιών για εμφάνιση της συναλλαγματικής και σύνταξη διαμαρτυρικού σε περίπτωση ανώτερης βίας. Δεν θεωρούνται ανώτερη βία περιστατικά που αφορούν αποκλειστικά την προσωπική κατάσταση του κομιστή.

Η σύνταξη διαμαρτυρικού για μη πληρωμή ή μη αποδοχή δεν χρειάζεται αν στην συναλλαγματική τεθεί ή ρήτρα "ανέξοδος επιστροφή", "άνευ διαμαρτυρικού" ή άλλη παρόμοια. Η ρήτρα αυτή μπορεί να γραφεί από τον εκδότη οπότε παράγει αποτελέσματα για τον υπογραφείς. Αντίθετα αν τεθεί από οπισθογράφο ή τριτεγγυητή, ισχύει μόνο γ' αυτόν που την έθεσε.

Συνάγεται σαφώς ότι η ρήτρα ανέξοδος επιστροφή όταν γράφεται επί της κυρίας όψεως της συναλλαγματικής και μάλιστα επάνω από τη χρονολογία εκδόσεως και από την υπογραφή του εκδότη που δεν έχει αμφισβητηθεί, καλύπτεται από την υπογραφή αυτού, θεωρείται ότι έχει γραφεί από τον ίδιο χωρίς να υπάρχει ανάγκη να θέσει αυτός και για δεύτερη φορά την υπογραφή του επί της ρήτρας, έχει το τεκμήριο της γνησιότητας όπως και όλο το κείμενο της συναλλαγματικής και απαλλάσει τον κομιστή της από την υποχρέωση να συντάξει διαμαρτυρικό για μη αποδοχή και μη πληρωμή απέναντα σε όλους. Κατά συνέπεια, αρκεί ο εκδότης να θέσει τη ρήτρα στην κύρια όψη της συναλλαγματικής, πάνω από την χρονολογία και την υπογραφή του για να μην χρειάζεται η έκδοση διαμαρτυρικού.

Όπου δεν εδρεύει συμβολαιογράφος δεν είναι δυνατή η διαμαρτύρηση.

Είδη διαμαρτυρήσεων

- 1. Επί μη αποδοχή (η επί μερική αποδοχή)**
- 2. Επί μη χρονολόγηση της αποδοχής**
- 3. Επί μη πληρωμή**
  - 3α. Επί μη πληρωμή κατά τη λήξη**
  - 3β. Επί μη πληρωμή πριν ναπό την λήξη (σε περίπτωση παύσεως των πληρωμών του πληρωτή, ή άκαρπης κατασχέσεως κατά της περιουσίας του).**
- 4. Επί μη παράδοση αντύπου το οποίο έχει αποσταλεί προς αποδοχή (διαμαρτυρικό μάταιης αναζήτησης αντύπου).**
- 5. Επί μη παράδοση του πρωτοτύπου συναλλαγματικής στο νόμιμο κομιστή**

Το γραμμάτιο εις διαταγήν

Ηδη έχει αναφερθεί ότι το γραμμάτιο εις διαταγήν είναι έγγραφη υπόσχεση του υπογραφέα (εκδότη) να πληρώσει ορισμένο ποσό σε άλλον (δικαιούχο λήπτη) σε ορισμένο τόπο και χρόνο. Αν και προωλεπεται από το νόμο δεν κυκλοφορεί το ειδικό χαρτοσημασμένο έγγραφο του δημοσίου . Γι' αυτό και το γραμμάτιο κυκλοφορεί "μεταμφιεσμένο" σε συναλλαγματική διμερή όπου ο εκδότης είναι ταυτόχρονα και δικαιούχος και ο αποδέκτης έχει την υποχρέωση να πληρώσει.

Τα τυπικά στοιχεία του γραμματίου είναι:

α. Η ονομασία "γραμμάτιο εις διαταγήν" μέσα στο κείμενο.

β. Απλή και καθαρή υπόσχεση πληρωμής ορισμένου ποσού.

Και εδώ ισχύουν όσα έχουν αναπτυχθεί για την εσαυγή και τη συναλλαγματική.

γ. Σημείωση της χρονολογίας λήξης, που αν λείπει, το γραμμάτιο θεωρείται πληρωτέο εν όψει, κατά το ισχύοντα στη συναλλαγματική.

δ. Τόπος πληρωμής του οποίου την έλλειψη μπορεί να αναπληρώσει ο τόπος έκδοσης.

ε. Χρόνος και τόπος έκδοσης. Αν λείπει ο τόπος έκδοσης, ισχύει αυτός που σημειώνεται κοντά στο όνομα του εκδότη.

στ. Το όνομα του δικαιούχου. Αυτό σημαίνει ότι όπως και η συναλλαγματική, το γραμμάτιο δεν μπορεί να είναι "στον κομιστή".

ζ. Υπογραφή του εκδότη. Και εδώ ισχύουν απαραίλλακτα όσα έχουν αναπτυχθεί για τον τρόπο της υπογραφής (χειρόγραφη) και για τη δυνατότητα ανάληψης υποχρεώσεων.

Η βασική διαφορά του γραμματίου από τη συναλλαγματική είναι ότι πρόκειται για υποσχετικό έγγραφο, αφού περιέχει υπόσχεση - δέσμευση του εκδότη να πληρώσει. Αντίθετα, η συναλλαγματική και η εσαυγή περιέχουν εντολή του εκδότη προς κάποιον άλλον να πληρώσει. Γι' αυτό το λόγο ο εκδότης του γραμματίου ευθύνεται άμεσα όπως και ο αποδέκτης της συναλλαγματικής.

Τη θέση της αποδοχής επέχει η θεώρηση του γραμματίου από τον εκδότη, που πρέπει να γίνει πριν από την λήξη του.

Εμμεσα αναγωγικά, αν ο εκδότης αρνηθεί να θεωρήσει το γραμμάτιο ή να το πληρώσει, μπορεί να στραφεί ο κομιστής κατά των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών τους.

Κατά τ' άλλα εφαρμόζονται και στο γραμμάτιο οι ίδιες διατάξεις με την

συναλλαγματική.

Παραγραφή

Παραγραφή καλείται η απόσβεση της αξιώσεως, η οποία απέρχεται επειδή ο δικαιούχος ενός δικαιώματος δεν το άσκησε για ορισμένο χρόνο.

Αυτοί που έχουν δικαιώματα από συναλλαγματική που δεν ικανοποιήθηκαν, έχουν δικαίωμα να καταφύγουν στο δικαστήριο και να εγείρουν αγωγή. Το δικαίωμα αυτό για έγερση αγωγής υπόκειται σε σύντομη παραγραφή.

Ανάλογα με ποιός εγείρει την αγωγή, η παραγραφή είναι τριετής, ετήσια, εξάμηνη.

α) Τριετής. Κάθε αγωγή από συναλλαγματική κατά του αποδέκτη ή του τριτεγγυητή που παραγράφεται μετά τρία χρόνια από τη λήξη. Τέτοιες αγωγές είναι η αγωγή του κομιστή, οπισθογράφου, εκδότη και τριτεγγυητή.

β) Ετήσια. Η αγωγή του κομιστή κατά των οπισθογράφων, του εκδότη και των τριτεγγυητών τους παραγράφεται μετά ένα χρόνο από την εμπρόθεσμη σύνταξη του διαμαρτυρικού ή από τη λήξη της συναλλαγματικής σε περίπτωση που υπάρχει η ρήτρα "ανέξοδη επιστροφή".

Όταν δεν συνταχθεί έγκαιρα διαμαρτυρικό και εφόσον δεν έχει τεθεί στη συναλλαγματική η ρήτρα "ανέξοδη επιστροφή", τότε δεν έχουμε ζήτημα παραγραφής, γιατί ο κομιστής γίνεται ευπτωτος, δηλαδή χάνει το δικαίωμα της αναγωγής, όπως είπαμε παραπάνω.

γ) Εξάμηνη. Οι αγωγές ενός οπισθογράφου κατά άλλου οπισθογράφου και κατά του εκδότη και των τριτεγγυητών της παραγράφονται μετά έξι μήνες από την ημέρα κατά την οποία ο οπισθογράφος πλήρωσε τη συναλλαγματική.

Οι διατάξεις για την παραγραφή είναι δημόσιας τάξεως γι' αυτό και κάθε συμφωνία που αποκλείει την παραγραφή ή καθορίζει χρόνο βραχύτερο ή μακρότερο από το νόμιμο είναι άκυρη.

Σε περίπτωση παραγραφής των απαιτήσεων που προέρχονται από τη συναλλαγματική, λόγω παρελεύσεως των παραπάνω προθεσμιών, είναι δυνατό ο κομιστής να στραφεί κατά του προσώπου (του εκδότη, οπισθογράφου κ.λ.π.) με το οποίο ήλθε σε συναλλαγή κατά την απόκτηση της συναλλαγματικής, ασκώντας τις αξιώσεις τις οποίες του παρέχει η σχέση από τη συναλλαγή π.χ. αν ο Α έμπορος πώλησε στον Β ένα ραδιόφωνο και ο Β ως οφειλέτης του μεταβίβασε με οπισθογράφιση συναλλαγματικής, ο Α μπορεί να στραφεί κατά του Β με βάση τις διατάξεις σχετικές με την αγοραπωλησία, αξιώνοντας την καταβολή του τμήματος.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, ο κομιστής μπορεί να στραφεί κατά οποιουδήποτε προσώπου που ευθύνεται για την πληρωμή της συναλλαγματικής με βάση τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.

Υ Π Ο Δ Ε Ι Γ Μ Α

ΑΡ. 4683871-5   ΑΘΗΝΑ   21.5.82 ΔΡΧ. 1.000.000,-

ΕΛ. 01-41504 (10/7/71) 2.800/4

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 33/080

ΠΑΡΟΥΣΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΓΗ ΜΟΥ ΑΥΤΗ ΣΕ ΔΙΑΔΑΧΗ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΑΡΧΙΜΕΣ ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΗΥΡΙΑ

ΜΕ ΚΡΕΔΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΣΜΟΥ ΜΟΥ 011

011 080 12 246093

ΑΡ. 12 - 807081   ΑΘΗΝΑ   31.5.82 ΔΡΧ. 500.000,-

ΕΛ. 01-41504 (10/7/71) 2.800/4

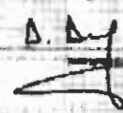

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Ι Ξ Ο Υ (490)

ΠΑΡΟΥΣΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΓΗ ΜΟΥ ΑΥΤΗ ΣΕ ΔΙΑΔΑΧΗ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΑΡΧΙΜΕΣ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ

ΜΕ ΚΡΕΔΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓ/ΣΜΟΥ ΜΟΥ 011 490 48524700

Ο εκδότης της ΕΠΙΤΑΓΗΣ (εγγράφη) είναι ο κ
εξοφλήσιμος (ο πληρωτής) της επιταγής (ο δικαιούχος)

Ο δικαιούχος της επιταγής (Εννοια επιταγής: η φέρει τις πληροφορίες σχετικά με
την πληρωσιμότητα) είναι ο δικαιούχος (ο εκδότης) της επιταγής (ο πληρωτής)

Μ Η επιταγή είναι μια έγγραφη διαταγή αυτού που υπογράφει δηλαδή του εκδότη
εκδότη ο οποίος και δίνει την εντολή στον πληρωτή, προς την κατονομαζόμενη
τράπεζα να πληρώσει ορισμένο χρηματικό ποσό στο δικαιούχο δηλαδή στο
λήπτη με χρέωση του σχετικού λογαριασμού του.

Η επιταγή είναι έγγραφη διαταγή πληρωσίου (ο πληρωτής) προς τον δικαιούχο (ο εκδότης) της επιταγής (ο πληρωτής) να πληρώσει ορισμένο χρηματικό ποσό στο δικαιούχο (ο εκδότης) της επιταγής (ο πληρωτής) με χρέωση του σχετικού λογαριασμού του.

Χαρακτηριστικά επιταγής (ο πληρωτής) (ο εκδότης) (ο δικαιούχος)

Για την έκδοση μιας επιταγής συμπράτουν τρία πρόσωπα. Τα πρόσωπα μπορεί να είναι και δυο, όταν ο εκδότης ταυτίζεται με τον πληρωτή (περίπτωση τραπεζικής επιταγής) ή όταν ο κομιστής ταυτίζεται με τον εκδότη (περίπτωση επιταγής που εκδίδεται με τη ρήτρα "εις διαταγή μου του ιδίου").

Πιο συγκεκριμένα έχουμε:

α) Ο εκδότης είναι το πρόσωπο που υπογράφει και δίνει την εντολή πληρωμής στο όνομά του. Η έκδοση ολοκληρώνεται με την παράδοση της επιταγής στο δικαιούχο, οπότε και αρχίζει και η ευθύνη, η υποχρέωση του εκδότη και όλων των υπολοίπων που έχουν υπογράψει μια τέτοια επιταγή απέναντι στον κομιστή για την πληρωμή της.

Ο εκδότης της επιταγής μπορεί να είναι όποιος μπορεί γενικά να αναλάβει υποχρεώσεις από συναλλαγές με τ' όνομά του. Σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο όποιος έχει ενηλικιωθεί έχει κλείσει δηλαδή τα 18 του χρόνια.

Στην περίπτωση αυτή όμως υπάρχουν και εξαιρέσεις όπως:

άκυρη λόγω σημείωσης ανύπαρκτης χρονολογίας έκδοσης κατά το ισχύον ημερολόγιο. Το ίδιο έκρινε και το 3μελές Πλημμελειοδικείο της Αθήνας για επαταγή με χρονολογία "18-3-1996". Τα ίδια ισχύουν και για τον τόπο έκδοσης που πρέπει να αναγράφεται στην επαταγή: Η ένδειξη του τόπου έκδοσης πρέπει να είναι συμπληρωμένη άσχετα αν είναι ακριβής. Η έλλειψη αυτής της ένδειξης αναπληρώνεται μόνο με την επημέρωση κάποιου τόπου δίπλα στην υπογραφή του εκδότη.

Η απλή και καθαρή εντολή πληρωμής ορισμένου ποσού.

Η απλή και καθαρή εντολή πρέπει να είναι πληρωμή ενός ορισμένου χρηματικού ποσού (ποτέ σε είδος). Οποιαδήποτε ένδειξη δημιουργεί αμφιβολίες για το ακριβές ποσό κάνει την επαταγή άκυρη.

Συνήθως το ποσό αναγράφεται ολογράφως μέσα στο κείμενο της επαταγής (π.χ. ΔΡΑΧΜΕΣ - δέκα χιλιάδες) και αριθμητικά έξω από το κείμενο ή σε παρένθεση δίπλα στην ένδειξη του ποσού που έχει γραφεί ολογράφως. Δεν πρέπει να μένουν κενά κοντά στην ολόγραφη και στην αριθμητική ένδειξη, ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια για πλαστογραφία. Αν η ολόγραφη ένδειξη του ποσού διαφέρει από την αριθμητική λαμβάνεται υπ' όψη η ολόγραφη (π.χ. η επαταγή αναφέρει ως ποσό ΔΡΑΧΜΕΣ "δέκα χιλιάδες" και "10.000". Τότε θεωρείται ότι το ποσό της επαταγής είναι 10.000 δραχ.). Αν υπάρχουν περισσότερα από δύο διαφορετικά ποσά, λαμβάνεται υπ' όψη το μικρότερο.

Δεν επιτρέπεται η αναγραφή αιρέσεων ή όρων ούτε ρήτρα για τόκους ή για προθεσμιακή πληρωμή. Ως επιτρεπόμενες αιρέσεις αναφέρονται δίγραμμη και η λογιστική επαταγή. Αν η επαταγή έσει εκδοθεί σε νόμισμα που δεν κυκλοφορεί στον τόπο πληρωμής μπορεί να πληρωθεί στο νόμισμα του τόπου όπου εμφανίζεται για πληρωμή με την αξία που θα έχει κατά την ημέρα της πληρωμής.

Προυποθέσεις για την έκδοση επιταγής

Καταρχήν θα πρέπει να έχει γίνει σύμβαση επιταγής δηλαδή μια συμφωνία με την οποία κάποια τράπεζα ν' αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώνει τις επιταγές που εκδίδει η πελάτης της (εκδότης) από το ποσό που έχει καταθέσει σ' αυτήν. Η συμφωνία αυτή είναι συνήθως σιωπηρή και αποδεικνύεται από τη χορήγηση βιβλιαρίου επιταγών στον εκδότη.

Κατόπιν θα πρέπει ο εκδότης να διαθέτει κεφάλαια στον τραπεζίτη ο οποίος λειτουργεί σαν πληρωτής. Τα κεφάλαια αυτά καλούνται και "πρόβλεψη" και μπορεί να είναι είτε καταθέσεις του εκδότη είτε πιστώσεις που η τράπεζα διαθέτει στην διάθεσή του. Τα κεφάλαια για την πληρωμή της επιταγής πρέπει να αρκούν για όλο το ποσό της επιταγής.

Η πράξη της έκδοσης ολοκληρώνεται με την υπογραφή της επιταγής και με την παράδοσή της σε άλλον.

Ο εκδότης και όλοι οι υπόλοιποι που έχουν υπογράψει μια τέτοια επιταγή είναι υπόχρεοι απέναντι στον κομιστή για την πληρωμή της. Σύμφωνα με την νόμο η πρόβλεψη πρέπει να υπάρχει είτε κατά το χρόνο εκδόσεως της επιταγής είτε κατά το χρόνο της πληρωμής της. Επομένως αρκεί να υπάρχει πρόβλεψη κατά το χρόνο της εμφάνισής της.

Έκδοση επιταγής με αναπρόσωπο

Όπως η συναλλαγματική έτσι και η επιταγή μπορεί να εκδοθεί με αναπρόσωπο, είτε έμμεσο είτε άμεσο. Ο αναπρόσωπος μπορεί να υπογράψει την επιταγή είτε με το δικό του όνομα είτε με το όνομα του αναπροσωπευόμενου, εφόσον βέβαια έχει εξουσιοδοτηθεί για κάτι τέτοιο.

- Αν δεν είχε πράγματι εξουσία εκπροσώπησης τότε ευθύνεται ο ίδιος (δηλαδή σαν να ήταν ο ίδιος ο εκδότης).

Είδη επιταγών :

Υπάρχουν επιταγές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που εξυπηρετούνται ανάγκες των συναλλαγών και ιδίως την μετατροπή της επιταγής από μέσο πληρωμών σε μέσο εξασφάλισης της πίστωσης.

Από την αρχή η επιταγή αποτελούσε ένα μέσο πληρωμών για την περιορισμό της κυκλοφορίας του χαρτονομίσματος και για λόγους ασφάλειας. Ζωντανό παράδειγμα είναι η μισθοδοσία με επιταγή αντί για μετρητά, ενώ σε μερικές περιπτώσεις είναι υποχρεωτική η πληρωμή με επιταγή. Σήμερα στις εφορίες απαγορεύεται η πληρωμή σε μετρητά για οφειλές πάνω από 250.000 δραχμές. Αυτό δεν σημαίνει ότι η έκδοση και παράδοση επιταγής συνιστά και καταβολή της οφειλής. Πρέπει η επιταγή να εξαργυρωθεί για να θεωρηθεί ότι ο εκδότης την ξόφλησε.

Επίσης βλέπουμε τώρα τελευταία η επιταγή να τείνει να εντοπίσει τη συναλλαγματική και από το χώρο της πίστωσης.

Η προθεσμία εμφάνισης για πληρωμή των επιταγών που εκδόθηκαν στην Ελλάδα είναι 8 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης που αναγράφεται (20 ημέρες για επιταγές που εκδόθηκαν στην Ευρώπη ή σε άλλη χώρα της Μεσογείου και 70 ημέρες όταν ο τόπος έκδοσης είναι σε άλλο μέρος του κόσμου, για επιταγές που πληρώνονται στην Ελλάδα).

Ομως η επιταγή, αντίθετα με την συναλλαγματική, είναι αχαρτοσήμαντη, ενώ αν βρεθεί ακάλυπτη ο εκδότης της διώκεται ποινικά.

Αυτοί οι δύο λόγοι κάνουν τους πιστωτές να προτιμούν να εξασφαλίζουν

την απαίτησή τους με επιταγές του οφειλέτη.

Η πίεση του μικρού χρόνου ζωής της επιταγής εξαλείφεται με την μεταχρονολογημένη επιταγή σημειώνοντας χρονολογία μεταγενέστερη της πραγματικής. Ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια προσφέρει η "λευκή επιταγή" όπου ο κακαιούχος εξουσιοδοτείται να συμπληρώσει εκείνος την ένδειξη της χρονολογίας, που μένει ασυμπλήρωτη.

Πιο αναλυτικά έχουμε τα εξής είδη επιταγών :

α. Ατελή και λευκή επιταγή

Η επιταγή που δεν έχει από την αρχή συμπληρωμένα όλα τα τυπικά στοιχεία που απαιτεί ο νόμος για την εγκυρότητά της είναι άκυρη. Η επιταγή αυτή λέγεται ατελής επιταγή και είναι άκυρη από την αρχή της έκδοσής της. Η επιταγή εξακολουθεί να είναι άκυρη ακόμα και με ρητή ή σιωπηρή συμφωνία των μερών ότι το στοιχείο που λείπει θα συμπληρωθεί μεταγενέστερα από τον λήπτη.

β. Μεταχρονολογημένη επιταγή

Είναι η επιταγή που φέρει ως χρονολογία έκδοσης μεταγενέστερη από τον πραγματικό χρόνο εκδόσεώς της. Συντελείται όταν η επιταγή εμφανισθεί προς πληρωμή κατά οποιαδήποτε ημέρα του χρονικού διαστήματος το οποίο αρχίζει από την επόμενη της ημέρας εκείνης κατά την οποία πράγματι εκδόθηκε και λήγει την όγδοη ημέρα του οκταημέρου που αρχίζει από την επόμενη της ημέρας που αναγράφεται σ' αυτήν ως ημέρα εκδόσεώς της και δεν πληρώθηκε κατά την εμφάνισή της αυτή λόγω ελλείψεως διαθέσιμων κεφαλαίων στην πληρώτρια Τράπεζα.

γ. Δίγραμμη επιταγή

Δίγραμμη είναι η επιταγή που φέρει δύο παράλληλες πλάγιες γραμμές στην Μπροστινή όψη. Η δίγραμμη μπορεί να γίνει από τον εκδότη ή οποιοδήποτε

κομιστή και αποσκοπεί στον περιορισμό του κύκλου των προσώπων στα οποία μπορεί να πληρωθεί η επιταγή, με συνέπεια την μείωση των πιθανοτήτων να εισπραχτεί από πρόσωπα που δεν είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι.

Υπάρχουν δύο είδη διγραμμίσεων:

Η γενική διγράμμιση που γίνεται με την χάραξη δύο παράλληλων γραμμών στην μπροστινή όψη της επιταγής. Στο διάστημα ανάμεσα στις δύο παράλληλες γραμμές δεν υπάρχει άλλη ένδειξη ή αναγράφεται η λέξη "Τράπεζα" ή "τραπεζίτης". Αν όμως στην θέση αυτή σημειωθεί το όνομα Τράπεζας η διγράμμιση γίνεται ειδική και μόνο στην αναγραφόμενη Τράπεζα, μπορεί να πληρώσει η πληρώτρια ή σε πελάτη της, αν έχει αναγραφεί η ίδια. Σημειώνεται ότι μια γενική διγράμμιση μπορεί να μετατραπεί σε ειδική (με την αναγραφή της επωνυμίας ορισμένης τράπεζας) ενώ το αντίθετο δεν είναι εφικτό.

Η παραβίαση των διατάξεων για τη διγράμμιση δεν συνεπάγεται ακυρότητα της πληρωμής. Ο πληρωτής όμως ή η τράπεζα που εισέπραξε την επιταγή ευθύνεται για κάθε ζημιά του εκδότη ή των οπισθογράφων κατ' ανώτατο όριο μέχρι το ποσό της επιταγής.

δ. Λογιστική επιταγή

Η λογιστική επιταγή μια άλλη δυνατότητα περιορισμού του κύκλου προσώπων που μπορούν να εξαργυρώσουν την επιταγή είναι και η απαγόρευση πληρωμής της σε χρήμα με την αναγραφή της φράσης "πληρώσατε εις λογαριασμόν" ή άλλης ισοδύναμης.

Ο κομιστής μιας λογιστικής επιταγής μπορεί να πληρωθεί μόνο με λογιστικό διακανονισμό. Δηλαδή με πίστωση του λογαριασμού του στην πληρώτρια Τράπεζα, με μεταβίβαση του ποσού σε λογαριασμό του σε άλλη Τράπεζα. Επομένως η λογιστική όπως και διγραμμη επιταγή βοηθά στην μείωση των κινδύνων από απώλεια ή κλοπή αφού δεν μπορεί να εισπράξει το ποσό ο

κομιστής από ανώνυμη οπισθογράφηση. Η πληρώτρια Τράπεζα που θα παραβιάσει τις διατάξεις για τις δίγραμμες και λογιστικές επιταγές ευθύνεται σε αποζημίωση.

ε. Τραπεζική επιταγή

Για συναλλαγές σε μεγάλα ποσά η τραπεζική επιταγή είναι η πιο ενδεδειγμένη. Στην τραπεζική επιταγή είναι δυνατόν ο εκδότης της επιταγής να είναι ο ίδιος με την πληρώτρια Τράπεζα, αρκεί να είναι άλλο υποκατάστημα ο εκδότης και άλλο ο πληρωτής. Η επιταγή αυτή μπορεί να εκδοθεί από την Τράπεζα ύστερα από αίτηση του πελάτη της και με χρέωση του λογαριασμού του ή με άλλο τρόπο είσπραξης του αντίστοιχου ποσού.

Η συγκεκριμένη επιταγή είναι το ασφαλέστερο μέσο πληρωμής, γιατί δεν κινδυνεύει να μείνει ακάλυπτη.

στ. Ταξιδιωτική επιταγή

Η ταξιδιωτική επιταγή αποτελεί ένα ιδιαίτερο τύπο επιταγής και έχει σκοπό την ασφαλή μεταφορά χρημάτων από τόπο σε τόπο και ταυτόχρονα την προστασία από τον κίνδυνο κλοπής της επιταγής.

Οποιος θέλει να ταξιδέψει, προπληρώνει όλο το ποσό που διαθέτει με μια μικρή προμήθεια και παίρνει ισόποσα ειδικά έντυπα ταξιδιωτικών επιταγών.

Επειδή δεν υπάρχει νομοθετική ρύθμιση στην χώρα μας για την ταξιδιωτική επιταγή. Γι' αυτό και εφαρμόζονται οι περί επιταγής διατάξεις στο βαθμό που δεν συγκρούονται με την ιδιαιτερότητα της ταξιδιωτικής επιταγής. Ο εκδότης είναι Τράπεζα και περιέχει πίστωση υπέρ ορισμένου μόνο προσώπου που πρέπει να την υπογράψει για να ισχύσει ως επιταγή.

Στις ταξιδιωτικές επιταγές δεν αναφέρετε ο τόπος και η χρονολογία εκδόσεως, ούτε ο τόπος πληρωμής. Επίσης το ποσό είναι εκ των προτέρων δεδομένο.

Υπάρχουν και άλλα έγγραφα με την ονομασία "επιταγή" τα οποία

διακρίνονται ανάλογα με το ποιός εκδίδει τις επιταγές.

Αυτές είναι: **οι Τραπεζικές** οι οποίες εκδίδονται από τις τράπεζες κατ' εντολή πελατών τους που δεν είναι απαραίτητο να τηρούν λογαριασμό στην εκδότρια τράπεζα. Χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μεταφορά κεφαλαίων και ως τραπεζικές είναι βέβαιη η είσπραξή τους.

Οι Ταχυδρομικές επιταγές που εκδίδονται από τα Ταχυδρομεία και χρησιμεύουν για την μεταφορά κεφαλαίων από τόπο σε τόπο. Αυτές οι επιταγές επειδή παραμένουν στα χέρια του οφειλέτη είναι πάντα ονομαστικές και όχι αξιόγραφα.

Οι ιδιωτικές που εκδίδονται από καταθέτες ιδιώτες που τηρούν λογαριασμό σε μία ή περισσότερες τράπεζες.

Οι επιταγές Δημοσίου οι οποίες εκδίδονται από το Δημόσιο για την πληρωμή κυρίως συνταξιούχων του Δημοσίου και πληρώνονται μίσω των Εμπορικών Τραπεζών.

Η Μεταβίβαση της επιταγής

Ο τρόπος που μεταβιβάζεται μια επιταγή εξαρτάται από την μορφή που της δίνει ο εκδότης ή ο τελευταίος οπισθογράφος. Δηλαδή διαφορετικά μεταβιβάζεται η επιταγή αν είναι ονομαστική, εις διαταγήν, ανώνυμη ή στο κομιστή.

Η επιταγή **εις διαταγήν** αναφέρει το όνομα του δικαιούχου. Αυτός μπορεί να μεταβιβάσει σε άλλον την επιταγή με οπισθογράφιση και παράδοση του εγγράφου. Οπισθογράφιση μπορεί να γίνει υπέρ του εκδότη ο οποίος μπορεί να ξανακυκλοφορήσει τη επιταγή.

Συνήθως οι οπισθογραφήσεις γράφονται στο πίσω μέρος της επιταγής, η

μία κάτω από την άλλη, οπότε μας δείχνει και την σειρά με την οποία έγιναν. Ο νόμος όμως επιτρέπει οπισθογράφιση να γίνεται και στην εμπρόσθια όψη της επαταγής όπως επίσης και τη χρήση πρόσθετου φύλλου αρκεί να μην είναι λευκή.

Υπάρχουν δύο είδη οπισθογράφισης:

α) *Η τακτική ή πλήρης* στην οποία να αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου. Οι πιο συνηθισμένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται είναι "Αντί εμού εις διαταγήν....." "πληρώστε στον ....." ή άλλες ισοδύναμες εκφράσεις που πρέπει πάντα να καλύπτονται από την υπογραφή του οπισθογράφου και πρέπει να είναι χειρόγραφη. Αν η υπογραφή δεν φαίνεται καθαρά καλό είναι να τίθεται καθαρογραμμένο το όνομα του υπογραφέα ή η σφραγίδα του. Επίσης δεν απαιτείται χρονολόγηση της οπισθογράφισης.

β) Υπάρχει και η λευκή οπισθογράφιση στην οποία δεν σημειώνεται το όνομα του δικαιούχου, αρκεί μόνο η υπογραφή του οπισθογράφου. Δικαιούχος μπορεί να είναι το πρόσωπο που έχει νόμιμα στα χέρια του την επαταγή. Ο κομιστής της εν λευκώ οπισθογραφημένης επαταγής έχει τις εξής δυνατότητες.

Καταρχίν μπορεί να συμπληρώσει το λευκό με τ' όνομά του ή τ' όνομα άλλου. Επίσης μπορεί να οπισθογραφήσει ξανά την επαταγή υπέρ άλλου ή εν λευκώ. Αν η τελευταία οπισθογράφιση παραμείνει εν λευκώ, η επαταγή θα μπορεί να κυκλοφορεί με απλή συμφωνία και παράδοση του εγγράφου σαν ανώνυμη επαταγή. Και τέλος ο κομιστής μπορεί να παραδώσει την επαταγή σε άλλον χωρές να κάνει άλλη επέμβαση ή να προσθέσει οτιδήποτε άλλα.

Γενικά οπισθογράφιση επιφέρει κάποια αποτελέσματα. Όπως: να μεταβιβάζει όλα τα δικαιώματα από την επαταγή ο νέος δικαιούχος αποκτά το δικαίωμα, απαλλαγμένο όμως από οποιαδήποτε υποχρέωση που βάραινε τον

προκάτοχό της.

Προσφέρει πρόσθετη εγγύηση για την πληρωμή της επαταγής αφού κάθε νέος οπισθογράφος έχει ευθύνη απέναντι στους επόμενους οπισθογράφους και στον κομιστή. Στην περίπτωση όμως του εκδότη ο οπισθογράφος μπορεί ν'απαλλαγεί από την ευθύνη πληρωμής βάζοντας τη ρήτρα " άνευ ευθύνης μου" ή άλλης ισοδύναμης. Και τέλος νομιμοποιεί το νέο δικαιούχο με αποτέλεσμα ο τελευταίος κομιστής να νομιμοποιείται από συνεχόμενη σειρά των οπισθογραφίσεων. Π.χ. όταν μεσολάβει οπισθογράφιση εν λευκώ ο επόμενος οπισθογράφος θεωρείται ότι απέκτησε την επαταγή με την εν λευκώ οπισθογράφιση, π.χ. Ο Παναγιώτης Γ εκδίδει επαταγή εις διαταγήν Γεωργίου Β. Στην πίσω πλευρά υπάρχουν κατά σειρά 1) Η ένδειξη " πληρώστε στον Κωνσταντίνου Α. με υπογραφή Βασίλης Γ. 2) Η υπογραφή Κωνσταντίνου Α. 3) Η ένδειξη " πληρώστε στην Ελένη Σ. με υπογραφή Ιωάννης Σ. 4) Υπογραφή Ελένη Σ. Την επαταγή εμφανίζει στην Τράπεζα ο Ευάγγελος Δ. Ο τελευταίος κομιστής Ευάγγελος Δ. νομιμοποιείται με την λευκή 4η και τελευταία οπισθογράφιση.

Καταρχήν θεωρείται δεδομένο ότι ο 3ος οπισθογράφος Ιωάννης Σ. απέκτησε την επαταγή με οπισθογράφιση από τον 2ο Κωνσταντίνο Α. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο ο τελευταίος κομιστής δεν μπορεί να εισπράξει ο ίδιος την επαταγή μπορεί να την οπισθογραφήσει σε άλλον γράφοντας την φράση " κατά πληρεξουσιότητα " "αξία πρὸς εισπραξη " ή " αξία εις κάλυψη".

Για να παράγουν όλα τα παραπάνω αποτελέσματα που προσφέρει η οπισθογράφιση θα πρέπει να γίνει οπισθογράφιση πριν λήξει η προθεσμία εμφάνισης της επαταγής για πληρωμή και πριν τεθεί σ' αυτήν σφραγίδα της Τράπεζας ότι δεν πληρώθηκε δηλαδή συνταχθεί διαμαρτυρικό.

Αν η οπισθογράφιση γίνει μετά τα χρονικά όρια ονομάζεται " όψιμη

οπισθογράφηση".

Ενας άλλος τύπος μεταβίβασης είναι η επιταγή " στον κομιστή " στην οποία δεν αναφέρεται όνομα δικαιούχου αλλά η φράση " πληρώστε στον κομιστή". Μπορεί να μεταβιβασθεί χωρίς άλλη διατύπωση, με απλή παράδοση όπως γίνεται και στην εις διαταγήν επιταγή με λευκή οπισθογράφηση. Η διαφορά τους είναι ότι η επιταγή " ν κομιστή" μπορεί να μετατραπεί σε επιταγή "εις διαταγήν" μόνο αν δεν αναγράφεται ή φράση " στον κομιστή" στην θέση του ονόματος του δικαιούχου που παραμένει λευκό και μπορεί να συμπληρωθεί.

Αν μια τέτοια επιταγή χαθεί ή κλαπεί προστατεύεται ο τρίτος που θα την πάρει στα χέρια του και θα νομιμοποιείται από λευκή οπισθογράφηση.

Μπορεί να τεθεί οπισθογράφηση στην επιταγή " στον κομιστή". Όμως το μόνο αποτέλεσμα θα είναι ο οπισθογράφος να ευθύνεται για την πληρωμή. Η επιταγή αυτή δεν μπορεί να μετατραπεί σε επιταγή εις διαταγή με οπισθογράφηση.

Τέλος έχουμε την μεταβίβαση στην " ονομαστική" επιταγή. Στην επιταγή αυτή σημειώνεται το όνομα του δικαιούχου αλλά εκδίδεται με τη ρήτρα " ουχί εις διαταγή". Τη ονομαστική επιταγή δεν μπορεί να την κυκλοφορήσει ο δικαιούχος αλλά έχει το πλεονέκτημα ότι μειώνονται οι κίνδυνοι να φθάσει η επιταγή αυτή σε άλλα χέρια ύστερα από πλαστογραφία, ή κλοπή.

Τριτεγγύηση επιταγής

Εδώ ο τριτεγγυητής χρησιμοποιείται για να μεγαλώσει την πιστοληπτική ικανότητα είτε του εκδότη είτε των οπισθογράφων. Είναι μια γραπτή δήλωση τριτεγγύησης που γίνεται από τον τριτεγγυητή πάνω στο σώμα της επιταγής ή σε πρόσθεμα. Στην πρώτη σελίδα εκτός από την υπογραφή του εκδότη μια

άλλη υπογραφή θεωρείται ως τριτεγγύηση που έχει δοθεί υπέρ του εκδότη. Αν δεν αναφέρεται υπέρ ποιού έχει δοθεί τότε θεωρείται ότι δόθηκε υπέρ του εκδότη. Η τριτεγγύηση απαγορεύεται να δοθεί απο οπισθογράφο της επιταγής. Ο τριτεγγυητής ευθύνεται όπως ευθύνεται και εκείνος υπέρ του οποίου τριτεγγυήθηκε π.χ. αν ένας τριτεγγυητής τριτεγγυηθεί υπέρ οπισθογράφου που είναι ανίκανος για δικαιοπραξία, ο τριτεγγυητής ευθύνεται παρά την ανικανότητα του οπισθογράφου, ενώ αν ένας τριτεγγυητής τριτεγγυηθεί υπέρ οπισθογράφου που υπέγραψε με σφραγίδα, τότε τριτεγγυητής δεν ευθύνεται.

Διαφορές συναλλαγματικής - επιταγής

Επισημαίνονται οι παρακάτω διαφορές:

- α) Στην επιταγή πληρωτής μπορεί να είναι μόνο τράπεζα ή μομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που ασκεί τραπεζικές εργασίες (στη συναλλαγματική μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο).
- β) Στη συναλλαγματική αναφέρεται απαραίτητα το όνομα του λήπτη, ενώ η επιταγή μπορεί να είναι πληρωτέα και στον κομιστή.
- γ) Η επιταγή είναι πληρωτέα εν όψει, ενώ η συναλλαγματική μπορεί να λήγει κατά 4 διαφορετικούς τρόπους.
- δ) Η επιταγή δεν είναι δεκτική αποδοχής, ενώ η συναλλαγματική είναι.
- ε) Η επιταγή σε περίπτωση που λείπει ο τόπος πληρωμής πληρώνεται στον τόπο εκδόσεως, ενώ η συναλλαγματική στον τόπο κατοικίας του πληρωτή.
- στ) Στην επιταγή έχουμε την έκδοση ακάλυπτης επιταγής αυτό όμως δεν συμβαίνει στην συναλλαγματική που δεν πληρώνεται.

ξ) Στην συναλλαγματική οπισθογράφιση γίνεται και προς και απο τον πληρωτή αυτό όμως στην επιταγή απαγορεύεται αλλά οπισθογράφιση προς τον πληρωτή ισχύει μόνο ως εξόφληση.

Εμφάνιση επιταγής για πληρωμή

Η επιταγή εμφανίζεται για πληρωμή από το νόμιμο κομιστή της. Ως μέσον άμεσης πληρωμής η επιταγή είναι πληρωτέα εν όψει έστω και αν φέρει ως χρονολογία εκδόσεως μεταγενέστερη ημερομηνία. Η προθεσμία εμφάνισης της επιταγής για πληρωμή είναι οκτώ (8) ημέρες αν η επιταγή είναι πληρωτέα στη χώρα εκδόσεως, είκοσι (20) μέρες αν είναι πληρωτέα σε άλλη χώρα της ίδιας ηπείρου και εβδομήντα (70) μέρες αν είναι πληρωτέα σε τόπο που βρίσκεται σε άλλη ήπειρο.

Κατά το νόμο οι μεσογειακές χώρες (όπως π.χ. Τουρκία, Αίγυπτος, Λίβανος, Ισραήλ, Μαρόκο κτλ.) θεωρούνται ότι αποτελούν τμήμα της Ευρώπης και επομένως η μεταξύ αυτών και των ευρωπαϊκών χωρών προθεσμία εμφάνισης της επιταγής είναι 20 μέρες.

Όλες οι παραπάνω προθεσμίες έχουν ως αφετηρία την επομένη από τη χρονολογία εκδόσεως.

Η πάροδος των προθεσμιών χωρίς εμφάνιση των επιταγών προκαλεί απώλεια των δικαιωμάτων του κομιστή για αναγωγή κατά των οφειλετών των επιταγών και τους δίνει και το δικαίωμα να τις ανακαλέσουν. Πάντως ο πληρωτής, δηλαδή η τράπεζα, έχει το δικαίωμα να πληρώσει μια επιταγή και μετά την πάροδο της προθεσμίας για εμφάνισή, εφόσον βέβαια δεν έχει γίνει ανάκληση της επιταγής από τον εκδότη (περί ανακλήσεως επιταγής).

Για την πληρωμή της επιταγής δεν υπάρχει υποχρέωση του πληρωτή

έναντι του κομιστή με εξαίρεση την εγγυημένη επιταγή επί τρεχούμενου λογαριασμού της Π.Δ.Τ.Ε. 418/1984. Ο πληρωτής πριν πληρώσει πρέπει να ελέγξει αν νομιμοποιείται τυπικά ο κομιστής να εισπράξει, ενώ δεν απαλλάσσεται, αν κατά την πληρωμή γνώριζε ή από βαριά αμέλεια αγνοούσε την έλλειψη ουσιαστικής νομιμοποίησης του κομιστή. Ο πληρωτής πρέπει επίσης πριν από την πληρωμή να ελέγξει τυχόν ύπαρξη έγγραφης δήλωσης του εκδότη για απώλεια ή κλοπή της επιταγής.

Η μερική πληρωμή επιταγής επιτρέπεται, αλλά πρέπει να γίνεται μεία στο σώμα της επιταγής και να δίνεται και εξοφλητική απόδειξη. Πάντως η τράπεζα δεν είναι υποχρεωμένη (έναντι του εκδότη) να πληρώσει μερικώς τη επιταγή.

Επί ολικής πληρωμής ο πληρωτής μπορεί να αξιώσει να του παραδοθεί η επιταγή εξοφλημένη.

Σημειώνεται ότι ούτε ο θάνατος του εκδότη ούτε η μετά την έκδοση της επιταγής επερχόμενη ανικανότητά του θίγουν τα αποτελέσματα της επιταγής.

Εμφάνιση επιταγής για κατάθεση

Εφόσον η επιταγή δεν εξοφλείται με μετρητά, αλλά κατατίθεται σε λογαριασμό του κομιστή, τότε η τοκοφόρος ημερομηνία (VALEUR) κατάθεσης ποικίλει ανάλογα με τον τόπο πληρωμής και την πληρώτρια τράπεζα. Έτσι, έχουμε τις ακόλουθες τοκοφόρες ημερομηνίες:

α) Στο προϊόν επιταγών έκδοσης της Τράπεζάς μας ή ιδιωτικών επιταγών που σύρονται επί λογαριασμών που τηρούνται σε καταστήματα της Τράπεζάς μας στην ίδια πόλη:

- η ημερομηνία κατάθεσης, εάν ο λογαριασμός που πιστώνεται είναι άτοκος.

- η επόμενη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία της κατάθεσης, εάν ο λογαριασμός που πιστώνεται είναι έντοκος.

β) Στο προϊόν επιταγών που σύρονται επί λογαριασμών που τηρούνται σε καταστήματα της Τράπεζάς μας σε άλλη πόλη:

- η ημερομηνία κατάθεσης, αν ο λογαριασμός που πιστώνεται είναι άτοκος ή η επόμενη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης, αν ο λογαριασμός που πιστώνεται είναι έντοκος, εφόσον αμφότερα τα καταστήματα είναι άμεσα συνδεδεμένα με το σύστημα ON-LINE.

- η τρίτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης, όταν τα καταστήματα δεν είναι συνδεδεμένα με το σύστημα ON-LINE.

γ) Στο προϊόν επιταγής τραπεζικής ή ιδιωτικής που σύρεται σε βάρος άλλης τράπεζας της ίδιας πόλης:

- η τέταρτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης.

δ) Στο προϊόν επιταγής που σύρεται σε βάρος άλλης τράπεζας διαφορετικής πόλης:

- επτά τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης.

ε) Για καταθέσεις που κάνουν οι τοπικοί διαχειριστές. Πρακτορείων ή Υποκαταστημάτων Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών από προϊόν επιταγών έκδοσης των Κεντρικών Υπηρεσιών τους σε βάρος λογαριασμών τους στην Τράπεζά μας (ανεξάρτητα από πόλη) θα τίθεται τοκοφόρος ημερομηνία (VALEUR) η ίδια ημέρα.

Διευκρινίσεις:

- Οι πιο πάνω τοκοφόρες ημερομηνίες εφαρμόζονται και κατά κατάθεση προϊόντος επιταγών σε λογαριασμούς Καταθέσεων Όψεως που τηρούν άλλες τράπεζες σε καταστήματα της Τράπεζάς μας.

- Οι αργίες που παρεμβάλλονται μεταξύ της ημέρας που καταθέτεται

προϊόν επιταγής και της κατά τα ανωτέρω τοκοφόρου ημέρας προσαυξάνουν τον αριθμό των ημερών που υπολογίζονται για τον καθορισμό της τοκοφόρου ημερομηνίας.

Και στις δυο παραπάνω περιπτώσεις (εμφάνιση επιταγής για πληρωμή και εμφάνιση επιταγής για κατάθεση) ο κομιστής υπογράφει στην πίσω πλευρά της επιταγής.

Αν ο δικαιούχος της επιταγής είναι αγράμματος ή δεν μπορεί να υπογράψει λόγω αναπηρίας, τότε βάζει στη θέση της υπογραφής την ένδειξη X και κάτω από αυτήν υπογράφουν δύο μάρτυρες. Αν δεν μπορεί ο δικαιούχος να γράψει ούτε το X, τότε αναγράφεται στη θέση της υπογραφής η φράση "λόγω ανικανότητας του δικαιούχου, οι μάρτυρες" και στη συνέχεια υπογράφουν από κάτω οι δυο μάρτυρες.

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που αποδεικνύουν την ταυτότητα ενός προσώπου είναι:

- α) για τους έλληνες πολίτες το δελτίο ταυτότητας και για τους έλληνες της αλλοδαπής το διαβατήριο.
- β) για τους αλλοδαπούς το διαβατήριο ή άλλο έγγραφο με βάση το οποίο επιτρέπεται η είσοδός τους στην Ελλάδα ή η άδεια παραμονής τους στην Ελλάδα.

Ανάκληση επιταγής

Ανάκληση επιταγής είναι το δικαίωμα που έχει ο εκδότης να ζητήσει με έγγραφό του από τον πληρωτή να μην εξοφλήσει μια επιταγή του, όταν αυτή εμφανιστεί για εξόφληση.

Οι λόγοι που οδηγούν μερικές φορές τον εκδότη να ανακαλέσει μια επιταγή που έχει ήδη εκδοθεί και κυκλοφορήσει είναι διάφοροι, όπως π.χ. σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας ή εμπορικής διαφωνίας κτλ.

Η ανάκληση της επιταγής δεν ισχύει, αν γίνει πριν από την πάροδο της προς εμφάνιση προθεσμίας (π.χ. για επιταγή που εκδόθηκε στην Ελλάδα και είναι πληρωτέα στην ίδια χώρα, η ανάκλησή της δεν είναι ισχυρή αν γίνει πριν περάσει το οκταήμερο από την επομένη της ημερομηνίας εκδόσεώς της).

Στην πράξη οι τράπεζες δέχονται τις δηλώσεις των πελατών-εκδοτών για ανάκληση επιταγών τους, έστω και μέσα στην προθεσμία για εμφάνιση, κατά την κρίση των διευθυντών των καταστημάτων τους. Η τακτική αυτή πρέπει να ακολουθείται με μεγάλη προσοχή και με φειδώ, ώστε να μην κλονίζεται η εμπιστοσύνη του κοινού στο θεσμό της επιταγής ως μέσου άμεσης πληρωμής.

Εφόσον λοιπόν γίνει δεκτή η έγγραφη δήλωση ενός εκδότη για ανάκληση επιταγής του και η επιταγή εμφανιστεί για πληρωμή, τότε η άρνηση πληρωμής της από την τράπεζα θα βεβαιωθεί στο σώμα της επιταγής με το εξής κείμενο:

"Η επιταγή αυτή εμφανίστηκε σήμερα ..... για πληρωμή και δεν πληρώθηκε, γιατί έχει ανακληθεί από τον εκδότη με την από ..... επιστολή του".

Αν όμως η ανάκληση της επιταγής γίνει μετά την πάροδο της προς εμφάνιση προθεσμίας, ή αν έγινε μέσα στην προθεσμία εμφάνισης, αλλά αφορά τον χρόνο μετά την πάροδο εμφάνιση προθεσμίας της, τότε είναι ισχυρή και αφορά τον πληρωτή που δεν έχει δικαίωμα σε καμιά περίπτωση να πληρώσει την επιταγή.

Ακάλυπτες επιταγές

Ακάλυπτη επιταγή είναι η επιταγή η οποία, ενώ εμφανίστηκε εμπρόθεσμα δεν εξοφλήθηκε από τον πληρωτή, γιατί ο λογαριασμός του εκδότη δε διέθετε επαρκές χρηματικό υπόλοιπο.

Το γεγονός της ακάλυπτης επιταγής βεβαιώνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της τράπεζας στην πίσω πλευρά της επιταγής με την αναγραφή του εξής κειμένου: "Βεβαιώνεται ότι η επιταγή αυτή εμφανίστηκε εγκαίρως για πληρωμή, αλλά δεν εξοφλήθηκε λόγω ελλείψεως επαρκούς υπολοίπου στο σχετικό λογαριασμό".

Η βεβαίωση αυτή γνωστή και ως "σφράγισμα επιταγής" η οποία υπογράφεται από τα αρμόδια στελεχη της τράπεζας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον κομιστή για να λάβει δικαστικά μέτρα εναντίον στους τυχόν οπισθογράφους και τους τριτεγγνητές τους.

Άλλοι τρόποι με τους οποίους βεβαιώνεται η μη πληρωμή μιας επιταγής είναι η σύνταξη διαμαρτυρικού από συμβολαιογράφο ή η εμπρόθεσμη εμφάνιση της επιταγής σε γραφείο συμψηφισμού, η οποία σύμφωνα με το νόμο ισοδυναμεί με τη σύνταξη διαμαρτυρικού (για τη εμφάνιση σε γραφείο συμψηφισμού και το σφράγισμα της επιταγής).

Το διαμαρτυρικό ή η βεβαίωση πρέπει να συνταχθεί πριν την προθεσμία εμφάνισης. Αν η εμφάνιση γίνει την τελευταία μέρα της προθεσμίας το διαμαρτυρικό ή η βεβαίωση μπορεί να συνταχτεί την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Ο εκδότης, ο οπισθογράφος ή ο τριτεγγνητής μπορεί να απαλλάξει τον κομιστή από την υποχρέωση συντάξεως διαμαρτυρικού ή βεβαίωσης με την προϋπόθεση ότι θα γράφει πάνω στην επιταγή τη ρήτρα "ανέξοδη επιστροφή" ή άλλη ισοδύναμη ρήτρα. Παρόλ' αυτά όμως η επιταγή πρέπει να εμφανιστεί

κανονικά μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία.

Οι ακάλυπτες επιταγές που σφραγίζονται από τις τράπεζες αναγγέλλονται, με ειδικό έντυπο, στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών δηλαδή σ'ένα κατάλογο εκδοτών ακάλυπτων επιταγών (γνωστό ως μαυροπίνακα ή ακόμα πιο γνωστό ως "BLACK LIST") και ενημερώνετε επίσης και η αρμόδια εισαγγελική αρχή (δηλαδή ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κατοικίας του εκδότη).

Στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ) αναγγέλλονται τα πλήρη στοιχεία του εκδότη, του λήπτη (δηλαδή αυτού σε διαταγή του οποίου είχε εκδοθεί η επιταγή) και του κομιστή και συνοδεύεται με φωτοαντίγραφο των δυο όψεων της επιταγής.

Στην ΕΕΤ δεν αναγγέλλονται επιταγές οι οποίες έχουν παρέλθει η προθεσμία εμφανίσεως αλλά και επιταγές που έχουν ανακληθεί. Στις ανακληθίσες επιταγές η αναγγελία γίνεται απ'ευθείας από το κατάστημα της τράπεζας στον αρμόδιο εισαγγελέα αναγράφοντας στο σχετικό έντυπο την ένδειξη "ΑΠΛΗΡΩΤΗ ΛΟΓΩ ΑΝΑΚΛΗΣΕΩΣ".

Η αναγγελία της ΕΕΤ γίνεται από το κατάστημα όπου τηρείται ο λογαριασμός του εκδότη, ενώ η σφράγιση της επιταγής γίνεται από το κατάστημα αγοράς.

Καταστροφή επιταγής, απώλεια ή κλοπή της

Σε περίπτωση που μια επιταγή καταστραφεί από αμέλεια ή χαθεί ή κλαπεί, τότε ο κομιστής της δε χάνει τα δικαιώματά του από το αξιόγραφο. Φροντίζει μέσω της δικαστικής οδού να αντικαταστήσει την επιταγής και με δικαστική απόφαση θα μπορεί ν'ασκεί τα δικαιώματα που είχε.

Η πληρωμή της επιταγής

Η επιταγή πληρώνεται οποιαδήποτε στιγμή την εμφανίσει ο κομιστής ανάμεσα στην χρονολογία της πραγματικής έκδοσης και στην λήξη της προθεσμίας πληρωμής που είναι για επιταγές που εκδόθηκαν και πληρώνονται στην Ελλάδα (8) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία έκδοσης, (20) ημέρες αν είναι πληρωτέα σε άλλη χώρα της ίδιας ηπείρου και (70) ημέρες αν είναι πληρωτέα σε τόπο που βρίσκεται σε άλλη ήπειρο.

Π.χ. μια μεταχρονολογημένη επιταγή εκδόθηκε και κυκλοφόρησε από τις 8 Μαρτίου 1993 αλλά γράφει ημερομηνία έκδοσης 8 Σεπτεμβρίου 1993. Η επιταγή μπορεί να εμφανισθεί για πληρωμή από τις 9 Μαρτίου 1993. Αν όμως ο κομιστής προτιμήσει να περιμένει την τελευταία στιγμή τελευταίο περιθώριο για να πληρωθεί είναι η τελευταία μέρα του οκταήμερου μετά την 8η Σεπτεμβρίου 1993. Η 8-9-93 είναι Παρασκευή. Η μέτρηση των ημερών αρχίζει από την επόμενη μέρα. Άρα 1η μέρα του οκταήμερου είναι το Σάββατο, 9-9-93, 2η η Κυριακή, 10-9-93, 3η η Δευτέρα 11-9-93, 4η η Τρίτη 12-9-93, 5η η Τετάρτη 13-9-93, 6η η Πέμπτη 14-9-93, 7η η Παρασκευή 15-9-93 και 8η το Σάββατο 16-9-93.

Όμως το Σάββατο είναι αργία για τις Τράπεζες και το Δημόσιο, όπως και η Κυριακή 17-9-93. Επομένως η προθεσμία πληρωμής παρατείνεται μέχρι τη πρώτη εργάσιμη μετά το Σάββατο που είναι η Δευτέρα 18-9-93, είναι η ημέρα κατά την οποία πρέπει να εμφανισθεί οπωσδήποτε η επιταγή για πληρωμή.

Σε περίπτωση που η επιταγή είναι ακάλυπτη παίζει μεγάλη σημασία η έγκαιρη εμφάνισή της η οποία βεβαιώνεται με τρεις τρόπους:

α) με σύνταξη δημοσίου εγγράφου (διαμαρτυρικό) απο συμβολαιογράφο, βεβαίωση Γραφείου Συμψηφισμού και έγγραφη δήλωση πάνω στο σώμα της επιταγής από τον πληρωτή ότι αυτή εμφανίσθηκε έγκαιρα και βρέθηκε

ακάλυπτη. Ο τρίτος τρόπος είναι ο πιο πρακτικός και ο πιο ανέξοδος. Έχει επικρατήσει η δήλωση της πληρώτριας Τράπεζας να λέγεται "σφράγιση της επιταγής".

Η επιταγή δεν μπορεί να εμφανισθεί οπουδήποτε για πληρωμή. Πρέπει ο κομιστής να την εμφανίσει στο υποκατάστημα της Τράπεζας που αναγράφεται σ'αυτήν ως τόπος πληρωμής. Αλλιώς μπορεί να επιτραπεί η εμφάνισή της και σε Συμψηφιστικό Γραφείο.

Παράδειγμα : Ο κ. Γιάννης έχει στα χέρια του επιταγή της Εμπορικής Τράπεζας με εκδότη τον κ. Βασίλη. Ο κ. Γιάννης επειδή είχε λογαριασμό στην Ιονική Τράπεζα, την εμφάνισε εκεί για να πιστωθεί στο λογαριασμό του, χωρίς να υποπτευθεί ότι η επιταγή αυτή θα μπορούσε να βρεθεί ακάλυπτη. Όμως ο κ. Βασίλης την ανακάλεσε, αλλά η Ιονική Τράπεζα ενημέρωσε τον κ. Γιάννη αφού είχε περάσει πια η προθεσμία για εμφάνιση. Ο Α. είχε καταθέσει την επιταγή στην Ιονική Τράπεζα στις 2-1-1995 και παρά τη σύντομη προθεσμία, ειδοποιήθηκε ότι την έχασε μόλις στις 11-1-1995. Επομένως το οκταήμερο μπορούσε να χαθεί από κακή λειτουργία της γραφειοκρατίας των Τραπεζών ιδίως την περίοδο των εορτών. Όμως ακόμα και η καθυστέρηση του διακανονισμού στην ίδια Τράπεζα έχει φέρει απώλεια της προθεσμίας.

Παράδειγμα: Η επιταγή κατατίθεται εμπρόθεσμα στο κατάστημα Α στις 8-2-1995. Στις 9-2-1995 στάλθηκε από εκεί στο κέντρο μηχανογραφίας του κεντρικού καταστήματος. Απο εκεί στις 13-2-1995 στάλθηκε στο κατάστημα πληρωμής Β, που την παρέλαβε στις 16-2-1995 μια μέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας για εμφάνιση προς πληρωμή. Η καθυστέρηση αυτή είχε αποτέλεσμα ο εκδότης ν'αποσύρει τα διαθέσιμα κεφάλαιά του χωρίς συνέπειες. Παρά την πρόοδο της σύγχρονης τεχνολογίας η καθυστέρηση αυτή είναι αδικαιολόγητη. Γι' αυτό και προβλέπεται η δυνατότητα σφράγισης της επιταγής από υποκατάστημα διαφορετικό από αυτό όπου τηρείται ο

λογαριασμός.

Σύμφωνα όμως με απόφαση του Εφετείου Αθηνών δέχεται ότι η εμφάνιση της επιταγής ολοκληρώνεται τη στιγμή που στην οθόνη του τερματικού σταθμού εμφανίζεται η απάντηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Σύμφωνα με την απόφαση αυτή αν ο τόπος πληρωμής και ο λογαριασμός του εκδότη είναι στο κατάστημα πληρωμής μπορεί να γίνει η εμφάνιση στο κατάστημα προσαγωγής μόνο αν αυτό το κατάστημα είναι συνδεδεμένο με το κατάστημα πληρωμής μέσω σταθμών του ίδιου ηλεκτρονικού υπολογιστή δηλαδή με το σύστημα "On Line". Δεν ισχύει όμως το ίδιο με άλλο πληροφοριακό τρόπο π.χ. τηλέφωνο ή τέλεξ.

Αναγωγή

Αναγωγή μπορεί ν'ασκήσει ο κομιστής κατά του εκδότη, των οπισθογράφων ή άλλων υπόχρεων μόνο αν η επιταγή που εμφανίστηκε εγκαίρως δεν πληρώθηκε.

Η άρνηση της πληρωμής θα πρέπει να έχει βεβαιωθεί είτε με δημόσιο έγγραφο (διαμαρτυρικό), είτε δήλωση του πληρωτή ή (σφράγισμα της επιταγής) είτε με δήλωση γραφείου συμψηφισμού.

Η βεβαίωση (διαμαρτυρικό) πρέπει να γίνει πριν την προθεσμία εμφάνισης. Αν εμφανιστεί την τελευταία μέρα της προθεσμίας το διαμαρτυρικό μπορεί να γίνει την πρώτη επόμενη εργάσιμη μέρα. Αν το διαμαρτυρικό δεν μπορεί για οποιοδήποτε λόγο να συνταχθεί η αναγωγή μπορεί να γίνει και χωρίς διαμαρτυρικό.

Π α ρ α γ ρ α φ ή

Σε περίπτωση αναγωγής του κοιμιστή κατά του εκδότη και των υπόλοιπων υποχρέων (οπισθογράφων, τριτεγγυητών) ο χρόνος παραγραφής είναι έξι (6) μήνες από τη λήξη της προς εμφάνιση προθεσμίας. Όταν όμως πρόκειται για την αναγωγή των σε αναγωγή μεταξύ τους υποχρέων ο χρόνος παραγραφής είναι επίσης 6 μήνες, αλλά αρχίζει από την ημέρα που ο υπόχρεος πλήρωσε την επιταγή ή του έγινε αγωγή.

Σημειώνεται ότι οι προβλεπόμενες προθεσμίες δεν περιλαμβάνουν την ημέρα της αφετηρίας τους.

Διακοπή και αναστολή παραγραφής

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του Ν. 5960/33 οι λόγοι διακοπής και αναστολής των κατά τον Ενιαίο Νόμο παραγραφών διέπονται από τις εν γένει διατάξεις περί παραγραφής και περί βραχυπρόθεσμης παραγραφής, δηλαδή από τα άρθρα 255-270 του Α.Κ.

Γραφεία συμψηφισμού

Τα γραφεία συμψηφισμού είναι οργανώσεις στις οποίες οι τράπεζες που μετέχουν συγκεντρώνουν κάθε μέρα τις επιταγές που έχουν εκδοθεί σε άλλες τράπεζες-μέλη των συμψηφιστικών γραφείων και δρούν αμοιβαίως.

Κάθε τράπεζα-μέλος του γραφείου συμψηφισμού τηρεί σ'αυτό λογαριασμό, που πιστώνεται με τις επιταγές των οποίων είναι κομίστρια

και χρεώνεται με τις επιταγές των οποίων είναι πληρώτρια και που αυτές κομίζονται από τις άλλες τράπεζες (στην πράξη χρεώνεται ή πιστώνεται με τη διαφορά).

Λογαριασμός 33.90 " Επιταγές εισπρακτές (μεταχρονολογημένες)

Η επιταγή είναι πάντοτε πληρωτέα " εν όψει", εκτός αν αναγράφεται σ'αυτή "μη γεγραμμένη ". Αν η επιταγή εμφανιστεί για πληρωμή πριν από την ημέρα που σημειώνεται ως χρονολογία εκδόσεως, είναι πληρωτέα κατά την ημερομηνία της εμφανίσεως. Με την έννοια αυτή και οι μεταχρονολογημένες επιταγές θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο ταμείο σαν μετρητά, όπως και οι μη μεταχρονολογημένες επιταγές.

Όμως οι μεταχρονολογημένες επιταγές , οι οποίες χρησιμοποιούνται περισσότερο από τις συναλλαγματικές , δεν είναι "πληρωτέες εν όψει", γιατί γνωρίζοντας την μεταχρονολογημένη έκδοσή τους και με την ειδική συμφωνία να μην εμφανιστούν προς πληρωμή πριν από την αναφερόμενη χρονολογία εκδόσεώς τους, δεν επιτρέπεται να καταχωρούνται στα χρηματικά διαθέσιμα (λ/σμός 38). Οι επιταγές αυτές καταχωρούνται στον κενό δευτεροβάθμιο λογαριασμό 33.90 του πρωτοβάθμιου 33 "χρεώστες διάφοροι" ο οποίος συμπληρώνεται με τον τίτλο "επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)" και κατά την εμφάνιση της αναφερόμενης χρονολογίας εκδόσεως , οπότε γίνονται όψεως, μεταφέρονται στα χρηματικά διαθέσιμα (λ/σμός 38).

Κίνηση μεταχρονολογημένων επιταγών

Όταν εισπρασθούν οι μεταχρονολογημένες επιταγές

---

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

33 Χρεώστες Διάφοροι

33.90 Επιταγές εισπρακτέες

Είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών

Μη εισπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών

---

33 Χρεώστες Διάφοροι

33.91 Επιταγές σε καθυστέρηση

33 Χρεώστες Διάφοροι

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

33.90 Επιταγές εισπρακτέες

Μη είσπραξη Μ.Ε.

Περιπτώσεις κίνησης επιταγών

- Η επιχείρηση εισέπραξε ποσό για προμήθεια με επιταγή

Η επιταγή θεωρείται μετρητά επειδή εξοφλείται οποτεδήποτε και την πράξη αυτή θα καταχωρήσουμε στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Ταμείου ως εξής:

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.07 Επιταγές εισπρακτέες

70 Πωλήσεις

70.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων

54 Υποχρεώσεις από Φόρους και Τέλη

54.00 Φ.Π.Α.

Είσπραξη επιταγής Νο

Εάν η επιχείρηση έχει συμφωνήσει με τον οφειλέτη να εισπράξει από την Τράπεζα το ποσό της επιταγής , π.χ. μετά ένα μήνα από την ημέρα της συμφωνίας και ο οφειλέτης (εκδότης της επιταγής) σημειώνει σαν ημέρα έκδοσης την αντίστοιχη ημέρα του επόμενου μήνα θα κάνουμε την εγγραφή όπως αναφέραμε πιο πάνω, χωρίς να σημειώσουμε στα βιβλία την ημερομηνία

λήξης της επιταγής.

-Έκδοση επιταγής πληρωτέας

Η επαίτηση έκδοσε επιταγή προθεσμίας δύο μηνών.

Την πράξη αυτή θα την καταχωρήσουμε όταν θα υπάρχουν χρήματα στην Τράπεζα, ίσως και την τελευταία ημέρα λήξης της επιταγής. Θα έχουμε ένα βιβλιαράκι που θα γράφονται οι επιταγές προθεσμίας για να τις παρακολουθούμε.

Όταν καταθέσουμε χρήματα στην τράπεζα, θα καταχωρήσουμε την επιταγή στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων εως εξής:

---

50 Προμηθευτές

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

Εξόφληση προμηθευτή με επιταγή

Συγχρόνως με την καταχώριση θα ενημερώνει ο λογιστής την καρτέλα του Προμηθευτή και την Τράπεζα.

Εάν τυχόν οι επιταγές είναι προθεσμίας μπορούμε να τις σημειώσουμε σε τετράδιο και να καταχωρούμε την κάθε μία την ημέρα που λήγει, εάν τυχόν δεν έχουμε χρήματα στην Τράπεζα που να καλύπτουν όλες τις επιταγές. Εάν όμως καταχωρούμε μία- μία επιταγή στο ημερολόγιο, το ίδιο θα κάνουμε και στην καρτέλα του Προμηθευτή.

-Αναλήψεις από καταθέσεις στις τράπεζες με την έκδοση επιταγών

Όταν η επιχείρηση θέλει να πάρει χρήματα από την Τράπεζα για να κάνει διάφορες πληρωμές και δεν εικαρεί ο ίδιος ο επιχειρηματίας να πάει στην τράπεζα, εκδίδει μια επιταγή στο όνομα ενός υπάλληλου και πηγαίνει αυτός και την εξοφλεί αμέσως στην Τράπεζα.

Όταν φέρει ο υπάλληλος τα χρήματα της επιταγής.

---

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.07 Επιταγές εισπρακτέες

Είσπραξη επιταγής Νο

Στην συνέχεια ενημερώνεται η καρτέλα της Τράπεζας .

-Πολλές φορές η ανάληψη κερδών τρέχουσας χρήσης ή προηγούμενης χρήσης γίνεται με επιταγές.

Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται απόδειξη πληρωμής, στην οποία εκτός από το ποσό και το ονοματεπώνυμο του λαμβάνοντος τα χρήματα, γράφεται και ο αριθμός της επιταγής και το όνομα της Τράπεζας και οι τυχόν κρατήσεις που γίνονται.

Η απόδειξη αυτή καταχωρείται στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων.

---

33 Χρεώστες Διάφοροι

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων

53 Πιστωτές Διάφοροι

53.14 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς εταίρους

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.07 Επιταγές Εισπρακτέες

Επιταγή Νο

Η επιταγή εκδίδεται με το καθαρό ποσό που πρέπει να πάρει στα χέρια του αυτός που κάνει την ανάληψη.

-Πληρωμή Μισθοδοσίας με επιταγή

Όταν η πληρωμή γίνεται με επιταγή, στην κατάσταση μισθοδοσίας ή την απόδειξη γράφεται παραπλεύρως και ο αριθμός της εκδοθείσας επιταγής και το όνομα της Τράπεζας.

Η επιταγή θα εκδοθεί με το καθαρό ποσό που πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να πάρει στα χέρια του.

Η μισθοδοτική κατάσταση ή η κάθε απόδειξη καταχωρείται στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων με δύο εγγραφές.

Στην πρώτη εγγραφή:

---

60 Αμοιβές και έξοδα Προσωπικού

60.00 Αμοιβές Εμμοσθου Προσωπικού

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

38.07 Επιταγές Εισπρακτές

Μισθοδοσία Προσωπικού

Στην δεύτερη εγγραφή:

---

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.07 Επιταγές Εισπρακτές

54 Υποχρεώσεις από Φόρους και
Τέλη

54.03 Φόροι-Τέλη Αμοιβών
Προσωπικού

55 Ασφαλιστικοί οργανισμοί
55.00 ΙΚΑ-ΤΕΑΜ

-Αγορά εμπορευμάτων με επιταγή

Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα και αντί χρήματα έδωσε επιταγή με το ποσό της αξίας των εμπορευμάτων.

Την πράξη αυτή θα καταχωρήσουμε στο Αναλυτικό Αγορών εως εξής:

---

20 Εμπορεύματα

20.00 Εμπορεύματα

54 Υποχρεώσεις από Φόρους-Τέλη

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

54.00 ΦΠΑ

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.07 Επιταγές Εισπρακτές

Επιταγή Νο

Συγχρόνως θα ενημερώσουμε την καρτέλα της Τράπεζας.

Επίσης θα καταχωρήσουμε την αγορά στο βιβλίο Αποθήκης.

-Η επιχείρηση αγόρασε εμπορεύματα και αντί για χρήματα έδωσε στο προμηθευτή επιταγές πελατών της.

---

20 Εμπορεύματα

20 Εμπορεύματα

54 Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη

54.00 ΦΠΑ

38 Χρηματικά Διαθέσιμα

38.07 Επιταγές Εισπρακτές

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Λ.Σ.

Εννοια των εισπρακτέων Γραμματίων

Τα γραμμάτια εισπρακτέα και οι συναλλαγματικές συνήθως χρησιμοποιούνται για τον διακανονισμό διαφόρων σημαντικών ποσών. Τα χρεόγραφα αυτά χρησιμοποιούνται τόσο από τις εμπορικές όσο και από τις βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Αντίστοιχα τα γραμμάτια εισπρακτέα θεωρούνται από τις Τράπεζες συνήθως σημαντικό περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις τα απαιτούν για διάφορους λόγους. Βασικά όμως τα αποκτούν διακανονίζοντας την πώληση των εμπορευμάτων τους είτε όταν πρόκειται για εμπορικές είτε όταν πρόκειται για βιομηχανικές όπως αναφέραμε.

Μια επιχείρηση στην οποία έχουν περιέλθει γραμμάτια και συναλλαγματικές έχει την δυνατότητα :

- α) να τα κρατήσει η ίδια μέχρι την λήξη τους,
- β) να τα μεταβιβάσει σε κάποια Τράπεζα για είσπραξη,
- γ) να τα μεταβιβάσει έναντι χρέους της είτε σε πιστωτή της είτε σε προμηθευτή της,
- δ) να τα προεξοφλήσει σε κάποια Τράπεζα και
- ε) να τα εκχωρήσει σε μια Τράπεζα για εγγύηση για τη λήψη δανείου.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις πλὴν της (α) και της (β) η επιχείρηση

αναλαμβάνει την υποχρέωση της πληρωμής του γραμματίου σε περίπτωση μη εξόφλησης από τον πελάτη της (αποδέκτη), συγχρόνως όμως της δημιουργίας ενός άλλου ενδιάμεσου λογαριασμού.

1. Λογιστική αντιμετώπιση , παρακολούθηση γραμματίων εισπρακτέων .

Τα γραμμάτια εισπρακτέα παρακολουθούνται στην 3η ομάδα του Ε Λ Σ στο πρωτοβάθμιο λογαριασμό 31 'Γραμμάτια εισπρακτέα'.

Στους υπολογισμούς του 31 παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά τρίτων που είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμματίων " εις διαταγήν".

Οι δευτεροβαθμίοι του 31 είναι οι ακόλουθες :

- 31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο
- 31.01 Γραμμάτια στις Τράπεζες για είσπραξη
- 31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες σε εγγύηση
- 31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση
- 31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους
- 31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα
- 31.06 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων
- 31.07 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στο χαρτοφυλάκιο
- 31.08 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στις Τράπεζες για είσπραξη
- 31.09 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στις Τράπεζες σε εγγύηση
- 31.10 Γραμμάτια σε Ε.Ν. σε καθυστέρηση
- 31.11 Γραμμάτια σε Ε.Ν. μεταβιβασμένα σε τρίτους
- 31.12 Γραμμάτια σε Ε.Ν. προεξοφλημένα

31.13 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν.

.
. .
. .
. .
. .

31.99 Διάμεσος λογαριασμός ελέγχου διακινήσεως γραμματίων εισπρακτέων

Λογαριασμός 31.00 " Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο "

Σ'αυτόν καταχωρούνται αρχικά όλα τα γραμμάτια εισπρακτέα σε δρχ. που λαμβάνει η οικονομική μονάδα έναντι των απαιτήσεων κατά πελατών και χρεωστών.

Ο λογαριασμός πιστώνεται με την ονομαστική αξία των γραμματίων που:

- εισπράττονται με χρέωση των διαθεσίμων,
- μεταβιβάζονται στις Τράπεζες (ή σε τρίτους) για είσπραξη ή εγγύηση, με χρέωση των λογαριασμών 31.01 και 31.02 αντίστοιχα,
- περιέρχονται σε καθυστέρηση, με τον λογαριασμό 31.03

Για τον έλεγχο της διακινήσεως των γραμματίων εισπρακτέων μεταξύ υποκαταστημάτων ή μεταξύ του κεντρικού και των υποκαταστημάτων της οικονομικής μονάδας, παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησεως του λογαριασμού 31.99 διάμεσος λογαριασμός ελέγχου διακινήσεως γραμματίων εισπρακτέων λογαριασμός ελέγχου διακινήσεως γραμματίων εισπρακτέων.

Λογαριασμός 31.07 " Γραμμάπασε Ξ.Ν. στο Χαρτοφυλάκιο "

Σ'αυτόν καταχωρούνται αρχικά όλα τα γραμμάτια εισπρακτέα σε Ξένο Νόμισμα που περιέρχονται στην οικονομική μονάδα από τους πελάτες και χρεώστες της.

Τα γραμμάτια σε Ξένο Νόμισμα καταχωρούνται στα βιβλία με το σε δραχμές αντίτιμο της ονομαστικής τους αξίας, υπολογιζόμενο με βάση την επίσημη τιμή του Ξένου Νομίσματος (τιμή αγοράς) της ημέρας που αυτά περιέρχονται στην οικονομική μονάδα.

Ο λογαριασμός πιστώνεται με την αξία των γραμματίων που :

- εισπράττονται με χρέωση των διαθεσίμων και ενδεχόμενα και του λογαριασμού 81.00.04 συναλλαγματικές διαφορές.
- μεταβιβάζονται στις τράπεζες ή και σε τρίτους για είσπραξη ή εγγύηση με χρέωση των λογαριασμών 31.08 ή 3109 αντίστοιχα,
- περιέρχονται σε καθυστέρηση, με χρέωση του λογαριασμού 31.10.

Τα γραμμάτια σε Ξένο Νόμισμα εμφανίζονται στο ισολογισμό με βάση το δραχμικό αντίτιμο της σε Ξένο Νόμισμα ονομαστικής τους αξίας υπολογιζόμενο με βάση την επίσημη τιμή του Ξένου Νομίσματος (τιμή αγοράς) της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού.

Λογαριασμός 31.01 " Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη " 31.08 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες για είσπραξη "

Με τους λογαριασμούς αυτούς παρακολουθούνται τα γραμμάτια σε δραχμές και Ξένο Νόμισμα που μεταβιβάζονται στις Τράπεζες για είσπραξη.

Κατά την μεταβίβαση των γραμματίων εισπρακτέων στην τράπεζα για εισπράξη, η Τράπεζα δεν αποκτά την κυριότητα των τίτλων, η οποία εξακολουθεί να παραμένει στην οικονομική μονάδα αλλά απλώς εξουσιοδοτείται να τους εισπράξει ενονόματι και για λογαριασμό της οικονομικής μονάδας τους τίτλους.

Η οικονομική μονάδα καταβάλλει στην τράπεζα προμήθεια εισπράξεως αξιογράφων που υπολογίζεται σε ποσοστό (%) επί της ονομαστικής τους αξίας καθώς και τα ανάλογα ταχυδρομικά.

Το προϊόν της εισπράξεως των συναλλαγματικών και γραμματίων η τράπεζα φέρει σε πίστωση τρεχούμενου λογαριασμού του πελάτη της.

Αν οι συναλλαγματικές ή τα γραμμάτια δεν εισπραχθούν, η τράπεζα προβαίνει ανάλογα με την σχετική σύμβαση σε διαμαρτύρηση αυτών και επιστροφή τους στον πελάτη.

Λογαριασμοί 31.02 " Γραμμάτια στις Τράπεζες σε εγγύηση "

31.09 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες σε εγγύηση "

Σ'αυτούς καταχωρούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα σε δρχ και Ξ.Ν. που μεταβιβάζονται στις Τράπεζες σε εγγύηση όπως λ.χ. σε ενέχυρο δανείου της Τράπεζας προς την οικονομική μονάδα.

Η ενεχυρίαση εμπορικών γραμματίων στην τράπεζα για τη λήψη βραχυπρόθεσμων δανείων είναι ο συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησεως των επιχειρήσεων για την κάλυψη των αναγκών τους σε κεφάλαιο κινήσεως.

Η μεταβίβαση των γραμματίων σε τρίτους για εγγύηση γίνεται με οπισθογράφηση των γραμματίων με σκοπό τη σύσταση ενέχυρου υπέρ του

τρίτου. Για να έχει το αποτέλεσμα αυτό η οπισθογράφηση, πρέπει να περιέχει τη μνεία αξία λόγω ασφάλειας ή αξία λόγω ενεχύρου ή κάθε άλλη μνεία που δηλώνει ενεχυρίαση.

Λογαριασμοί 31.03 " Γραμμάτια σε καθυστέρηση "

31.10 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. σε καθυστέρηση"

Σ'αυτούς παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά οφειλών (π.χ. αποδεκτών) γραμματίων εισπρακτέων τα οποία δεν εξοφλούνται κατά την ημερομηνία λήξεώς τους και παραμένουν απλήρωτα στα χέρια της οικονομικής μονάδας.

Η ανάπτυξη του λογαριασμού γίνεται με τις ανάγκες κάθε μονάδας αλλά κατά τέτοιο τρόπο που να προκύπτει η απαίτησή της από κάθε οφειλέτη.

Σε περίπτωση που οι απαιτήσεις που καταχωρούνται στους σχολιαζόμενους λογαριασμούς μετατρέπονται σε επισφαλείς ή επίδικες μεταφέρονται ανάλογα με τη φύση τους.

- Όταν πρόκειται για επίδικες στους λογαριασμούς 30.99 Λοιποί πελάτες λογαριασμοί επίδικων απαιτήσεων ή 33.99 Λοιποί χρεώστες επίδικοι.
- Όταν πρόκειται για επισφαλείς στους λογαριασμούς 30.97 "Πελάτες επισφαλείς ή 33.97 Χρεώστες επισφαλείς.

Λογαριασμοί 31.04 " Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους "

31.11 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. μεταβιβασμένα σε τρίτους"

Στους παραπάνω αντίθετους λογαριασμούς που είναι προαιρετικής τηρήσεως είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που μεταβιβάζονται κατά κυριότητα σε τρίτους π.χ. προμηθευτές, με χρέωση του προσωπικού λογαριασμού του τρίτου.

Η πίστωση των παραπάνω αντίθετων λογαριασμών αντί της άμεσης πιστώσεως των κύριων λογαριασμών 31.00 ή 31.07, αποσκοπεί στο να γνωρίζει η επιχείρηση την ενδεχομένη υποχρέωσή της από το γραμμάτια που έχει μεταβιβάσει σε τρίτους και τα οποία δεν έχουν λήξει.

Τα μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα έπειτα από τη πληρωμή τους ή αν δεν υπάρχουν στοιχεία, αφού περάσει εύλογος χρόνος από τη λήξη τους μεταφέρονται από τους λογαριασμούς αυτούς στην πίστωση των λογαριασμών 31.00 ή 31.07.

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα με τους παραπάνω αντίθετους λογαριασμούς, αλλά με μεταβίβαση πιστώνει απευθείας τους λογαριασμούς 31.00 ή 31.07, είναι υποχρεωμένη να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά τους λογαριασμούς τάξεως: 02.21 μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα 06.21 μεταβιβάσεις σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα.

Λογαριασμοί 31.05 " Γραμμάτια προεξοφλημένα "

31.12 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. προεξοφλημένα "

Με τους παραπάνω αντίθετους λογαριασμούς, που είναι προαιρετικής τηρήσεως, είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που προεξοφλούνται, δηλαδή τα γραμμάτια που έχουν μεταβιβαστεί κατά κυριότητα στις Τράπεζες με οπισθογράφιση πριν από τη λήξη τους και η οικονομική μονάδα εισπράττει την παρούσα αξία αυτών. Η πίστωση των λογαριασμών αυτών γίνεται με χρέωση του οικείου υπολογαριασμού χρηματικών διαθεσίμων του 38 για το προϊόν προεξοφλήσεως και του λογαριασμού 65.02 προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα Τραπεζών για τους τόκους και τα έξοδα προεξοφλήσεως.

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα προεξοφλημένα γραμμάτια εισπρακτέα με τους σχολιαζόμενους λογαριασμούς 31.05 και 31.12 αλλά με την προεξόφληση τους πιστώνει απευθείας τους λογαριασμούς 31.00 ή 31.07 είναι υποχρεωμένη να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά στους λογαριασμούς τάξεως 02.20 προεξοφλημένα γραμμάτια εισπρακτέα 06.20 προεξοφλήσεις γραμματίων εισπρακτέων.

Λογαριασμοί 31.06 " Μη δουλευμένοι τόκοι Γραμματίων εισπρακτέων "

31.13 " Μη δουλευμένοι τόκοι Γραμματίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν."

Στους λογαριασμούς αυτούς καθώς και τους λογαριασμούς 18.09 και 18.10 καταχωρούνται οι τόκοι που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια

στο τέλος της χρήσεως. Ο διαχωρισμός των μη δουλειμένων τόκων από την ονομαστική αξία των γραμματίων και η εμφάνισή τους στους σχολιαζόμενους λογαριασμούς δεν είναι υποχρετικός για τις οικονομικές μονάδες, αν όμως γίνει σε κάποια χρήση, υποχρεωτικά εφαρμόζεται πάγια και τις επόμενες χρήσεις.

Αναφορικά με τους μη δουλειμένους τόκους που περιλαμβάνονται στα άλφρετακατά το τέλος της χρήσεως γραμμάτια εισπρακτέα, το ΕΓΛΣ προβλέπει τις ακόλουθες δυνατότητες:

1. Όταν, κατά πάγια τακτική, η οικονομική μονάδα διαχωρίζει στα λογιστικά παραστατικά (τιμολόγια πωλήσεως ή χρεωστικά σημειώματα) τους τόκους με τους οποίους χρεώνει τους πελάτες της.

Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Οι τόκοι των γραμματίων που εκδίδονται και λήγουν μέσα στη χρήση αποτελούν δουλειμένο έσοδο της χρήσεως και καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό 76.02 δουλειμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων, ο οποίος τελικά εμφανίζεται στην ανάλυση του λογαριασμού Αποτελέσματα χρήσεως με το τίτλο πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα.

β) Όταν τα γραμμάτια εκδίδονται μέσα στη χρήση και λήγουν μετά το τέλος τους διακρίνουμε:

- Οι τόκοι που αφορούν την κλειόμενη χρήση καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 76.02 δουλειμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων.

- Οι τόκοι που αφορούν χρονική περίοδο της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται σε πίστωση των σχολιαζόμενων λογαριασμών 31.06 ή 31.13 κατά περίπτωση.

- Οι τόκοι που αφορούν χρονική περίοδο μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται στην πίστωση των λογαριασμών 18.09 ή 18.10, κατά περίπτωση.

2. Όταν, κατά πάγια τακτική, οι τόκοι των γραμματίων δεν διαχωρίζονται αλλά περιλαμβάνονται στο τίμημα ή στα λοιπά έσοδα πωλήσεως που αναγράφονται στα τιμολόγια πωλήσεων.

Στις περιπτώσεις αυτές οι τόκοι καταχωρούνται στη πίστωση των λογαριασμών των πωλήσεων της ομάδας 7 και η οικονομική μονάδα έχει την ευχέρεια:

α) να μη διενεργεί λογιστική εγγραφή διαχωρισμού των μη δουλεμένων τόκων που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια και στα έσοδα των λογαριασμών 70,71,72 και 73 ή

β) να διαχωρίζει τους μη δουλεμένους τόκους που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια και να τους απεικονίζει λογιστικά ακολουθώντας την εξής διαδικασία:

- Τα γραμμάτια εισπρακτέα που είναι στο τέλος της χρήσεως άληκτα εκτοκίζονται με βάση το τραπεζικό επιτόκιο προεξοφλήσεως που ισχύει κατά τη χρονολογία αυτή προσαυξημένο κατά την τραπεζική προμήθεια. Ο εκτοκισμός αυτός γίνεται για τη χρονική περίοδο από τη ημερομηνία κλεισίματος της χρήσεως μέχρι την ημερομηνία λήξεως κάθε γραμματίου.

- Με τους μη δουλεμένους τόκους των άληκτων γραμματίων χρεώνονται οι λογαριασμοί των πωλήσεων σε ειδικές υπομερίδες μη δουλεμένων τόκων γραμματίων εισπρακτέων (70.97,71.97,72.97 και 73.97) και πιστώνονται οι σχολιαζόμενοι λογαριασμοί μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων (31.06 ή 31.13) που είναι αντίθετοι υπολογισμοί του λογαριασμού 31 Γραμμάτια εισπρακτέα.

- Σε περίπτωση που ο εντοκισμός των άληκτων γραμματίων κατά κατηγορίες εσόδων (πωλήσεις εμπορευμάτων, πωλήσεις προϊόντων, κ.τ.λ.) είναι, είτε αδύνατος, είτε δυσχερής η κατανομή των μη δουλεμένων τόκων στις επιμέρους αυτές κατηγορίες γίνεται οικονομική μονάδα (π.χ. ανάλογα με

τα ακαθάριστα έσοδα που διακανονίζονται με γραμμάτια).

Επισημαίνεται ότι και η παραπάνω υπό (β) αντιμετώπιση των τόκων γραμματίων δεν είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις αν όμως εφαρμοστεί σε κάποια χρήση, πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζεται και τις επόμενες χρήσεις.

Η επιχείρηση έχει κατά το ΕΓΛΣ την ευχέρεια είτε να λογίζει και εμφανίζει στις οικονομικές καταστάσεις τους μη δουλεμένους τόκους όλων των γραμματίων, είτε να μην προβαίνει στο λογαριασμό και την εμφάνιση των τόκων αυτών για όλα τα γραμμάτια τη λύση όμως που θα ακολουθήσει σε κάποια χρήση πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζει πάγια και στις επόμενες χρήσεις.

Περιπτώσεις χρεωπιστώσεων γραμματίων εισπρακτέων

1) Να παραμείνει το γραμμάτιο στα χέρια της επιχείρησης.

- *Να εισπραχθεί όταν λήξει :*

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο
εισπραξη συναλλαγματικής

- *Να μην εισπραχθεί όταν λήξει, οπότε συντάσσετε διαμαρτυρικό και*

πληρώνονται έξοδα.

Η εγγραφή είναι:

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

Διαμαρτύρηση συναλλαγματικής

- Αν αργότερα έλθει ο οφειλέτης και πληρώσει τη διαμαρτυρημένη συναλλαγματική

θα γίνει η εγγραφή :

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα

Είσπραξη διαμαρτυρομένης συναλλαγματικής

Και το ποσό θα περιλαμβάνει την ονομαστική αξία της συναλλαγματικής + τα έξοδα διαμαρτυρικού.

- Να μην εισπραχθεί και να συνταχθεί διαμαρτυρικό.

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Καθυστέρηση εισπράξεως συναλλαγματικής

- Μπορεί αργότερα να έλθει ο οφειλέτης και να μας δώσει το ποσό της συναλλαγματικής μαζί και τόκους. Τότε η εγγραφή είναι :

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση

76 Εσοδα κεφαλαίων

76.02 Δουλειμμένοι τόκοι γραμματίων

εισπρακτέων

Είσπραξη καθυστερουμένης συναλλαγματικής

- Να ανανεωθεί η λήξη της, οπότε υπολογίζονται τόκοι για το διάστημα αυτό.

Η εγγραφή είναι:

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

76 Έσοδα κεφαλαίων

76.02 Δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων

Ανανέωση συναλλαγματικής

- *Να εισπραχθεί μέρος της αξίας της και για το υπόλοιπο να εκδοθεί νέα συναλλαγματική με τόκο.*

Η εγγραφή είναι :

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

76 Έσοδα κεφαλαίων

76.02 Δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων

Μερική είσπραξη και ανανέωση συναλλαγματικής

---

2) *Να μεταβιβασθεί σε τράπεζα*

- *Εστω ότι μεταβιβάσθηκε στη τράπεζα για είσπραξη, η εγγραφή έχει ως εξής :*

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.01 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Παράδοση για είσπραξη

- *Τώρα όμως μπορεί.*

α) *Να εισπραχθεί η συναλλαγματική κανονικά όταν λήξει από την τράπεζα και τα χρήματα να παραμείνουν στο λογαριασμό της επιχειρήσεως. Η τράπεζα όμως θα κρατήσει την προμήθειά της.*

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.03 Καταθέσεις όψεως στην ΕΤΕ

61 Αμοιβές και έξοδα τρίτων

61.02 Λοιπές προμήθειες τρίτων

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.01 Γραμμάτια σε τράπεζα για είσπραξη

Είσπραξη από τράπεζα και κατάθεση καθαρού προϊόντος

β) Να μην εισπραχθεί η συναλλαγματική και η τράπεζα να την διαμαρτυρήσει, πληρώνοντας έξοδα και να την επιστρέψει στη επιχείρηση, η εγγραφή είναι :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.01 Γραμμάτια σε τράπεζα για εισπραξη

38 Χρηματική διαθέσιμα

38.03 Καταθέσεις όψεως

Διαμαρτύρηση συναλλαγματικής με έξοδα

Πιστώνουμε το λογαριασμό στην τράπεζα γιατί η επιχείρηση χρωστάει στην τράπεζα που έκανε έξοδα για την επιχείρηση πληρώνοντας τα διαμαρτυρικά, πιστώνοντας το λογαριασμό είναι σαν να αποσύρουμε χρήματα από την τράπεζα.

γ) Να μην εισπραχθεί και να μη διαμαρτυρηθεί από την τράπεζα, οπότε την επιστρέφει και γίνονται έξοδα από την τράπεζα.

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση

61 Αμοιβές και έξοδα τρίτων

61.02 Λοιπές προμήθειες τρίτων

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

31.01 Γραμμάτια σε τράπεζα για εισπραξη

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.03 Καταθέσεις όψεως

Παραλαβή καθυστερούμενης συναλλαγματικής

---

3) *Να προεξοφληθεί σε τράπεζες*

- *Να προεξοφληθεί σε τράπεζες και τα χρήματα να τα εισπράξουμε αμέσως.*

Η εγγραφή είναι :

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.02 Προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα Τραπεζών

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα

Προεξόφληση συναλλαγματικής

Πιστώσαμε το λογαριασμό γραμμάτια προεξοφληθέντα γιατί είναι προσωπικός λογαριασμός και δείχνει την υποχρέωση που έχει η επιχείρηση στην τράπεζα.

- *Το καθαρό προϊόν της προεξοφλησεως να παραμείνει στο λογαριασμό στην τράπεζα. Η εγγραφή είναι :*

---

38 Χρηματική διαθέσιμα

38.03 Καταθέσεις όψεως

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.02 Τόκοι προεξοφλήσεως και έξοδα τραπεζών

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα

Προεξόφληση συναλλαγματικής

Μετά την προεξόφληση μπορεί :

- *Να εξοφληθεί κανονικά κατά τη λήξη της από τον οφειλέτη.*

Η εγγραφή είναι :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Τακτοποίηση λογαριασμού

- *Να μην εξοφληθεί η τράπεζα να την διαμαρτυρήσει και να μας ειδοποιήσει να την πληρώσουμε σ' αυτήν με επι πλέον διαμαρτυρικά και διάφορα άλλα έξοδα και μας επιστρέψει την συναλλαγματική, η εγγραφή είναι :*

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρηθέντα

Διαμαρτύρηση

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

Εξόφληση διαμαρτυρομένων συναλλαγματικής με έξοδα

Σε περίπτωση που δεν πληρώσαμε στην τράπεζα αλλά τα χρωστάμε, τότε θα έχουμε την εγγραφή :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.03 Καταθέσεις όψεως

Επιστροφή διαμαρτυρομένης συναλλαγματικής

Και αν αργότερα έλθει ο οφειλτής να εξοφλήσει τη συναλλαγματική θα πληρώσει ως τόκο των ημερών για το διάστημα που καθυστέρησε να

εξοφλήσει την συναλλαγματική

Η εγγραφή είναι:

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

76 Έσοδα κεφαλαίου

76.02 Δουλειμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων

Είσπραξη καθυστερούμενης συναλλαγματικής

---

4) Τέλος αν εκχωρείται η συναλλαγματική προς την Τράπεζα για την λήψη δανείου τότε δημιουργούνται οι εξής εγγραφές :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για εγγύηση

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Εγγύηση γραμματίου διαμεταβίβασης

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.03 Χρηματικά έξοδα

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

45 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

45.10 Τράπεζα Χρηματικός λογαριασμός

Είσπραξη δανείου

Αν πληρωθεί η συναλλαγματική τότε θα έχουμε :

---

45 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

45.10 Τράπεζες Χρηματικός λογαριασμός

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για

εγγύηση

Πληρωμή συναλλαγματικής

Αν δεν πληρωθεί τότε :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για εγγύηση

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.03 Χρηματικά έξοδα

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

Πληρωμή

Συγχρόνος όμως αφού έχει διαμαρτυρηθεί η συναλλαγματική τότε :

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για
εγγύηση

76 Εσοδα κεφαλαίων

76.03 Λοιποί πιστωτικοί λογαριασμοί

Τέλος με την πληρωμή από τον αποδέκτη έχουμε :

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

---

5) Να μεταβιβασθεί :

- *Να μεταβιβασθεί σε κάποιον πισωτή συμπληρώνοντας χρέος της*

Η εγγραφή είναι :

---

50 Προμηθευτές

50.00 Προμηθευτές εσωτερικού

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους

Μεταβίβαση συναλλαγματικής

Μεταβιβάζοντας όμως τη συναλλαγματική σε κάποιον πιστωτή μπορεί να συμβεί :

- *Να εξοφληθεί η συναλλαγματική κανονικά στην λήξη της, οπότε η εγγραφή είναι:*
-

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Τακτοποίηση λογαριασμών

- *Να μην εξοφληθεί κανονικά η συναλλαγματική και να διαμαρτυρηθεί και πληρώσαμε διαμαρτυρικά. Η εγγραφή είναι :*
-

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.14 Γραμμάτια διαμαρτυρημένα

38 Χρηματικά διαθέσιμα

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

38.00 Ταμείο

Διοικητικά

---

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Τακτοποίηση λογαριασμών

Λογαριασμός 51 " Γραμμάτια πληρωτέα "

Τα γραμμάτια πληρωτέα ανήκουν στη 5η ομάδα στο πρωτοβάθμιο 51

Συγκεκριμένα :

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

51.01 Γραμμάτια πληρωτέα σε Ξ.Ν.

51.02 Γραμμάτια πληρωτέα εκδόσεως Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιων επιχειρήσεων

51.03 Μη δουλειμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε δρχ.

51.04 Μη δουλειμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε Ξ.Ν.

51.05 Μη δουλειμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων εκδόσεως Ν.Π.Δ.Δ. και
Δημόσιων επιχειρήσεων

.

.

51.99 Στο λογαριασμό 51 παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις σε δραχμές και σε ξένο νόμισμα της οικονομικής μονάδας, οι οποίες είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμματίων εις διαταγήν(λογαριασμοί 51.00-51.02). Οι λογαριασμοί αυτοί πιστώνονται με την αποδοχή των συναλλαγματικών ή την έκδοση των γραμματίων και χρεώνονται με την πληρωμή τους.

Τα γραμμάτια πληρωτέα προέρχονται κυρίως από αγορές αγαθών ή υπηρεσιών και ως τούτου, αποτελούν προέκταση του λογαριασμού προμηθευτές.

Σε περίπτωση διαμαρτυρήσεως και γενικά περιελεύσεως γραμματίου πληρωτέου σε καθυστέρηση, διδάσκεται ότι δε γίνεται καμιά εγγραφή, γιατί από νομική άποψη το γραμμάτιο παραμένει σε πλήρη ισχύ. Λόγοι όμως απεικονίσεως της οικονομικής καταστάσεως της επιχειρήσεως, κυρίως από πλευράς προσδιορισμού της ρευστότητας αυτής, επιβάλλουν πολλές φορές το διαχωρισμό των γραμματίων που βρίσκονται σε καθυστέρηση και την καταχώρησή τους σε ιδιαίτερους υπολογισμούς του παρόντος πρωτοβάθμιου.

Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων (λογαριασμοί 51.03-51.05).

Τα γραμμάτια πληρωτέα εμφανίζονται στο σχολιαζόμενο λογαριασμό στην ονομαστική τους αξία, μολονότι η εξόφλησή τους θα γίνει σε

μεταγενέστερο της ημέρας κλεισίματος του ισολογισμού και συνεπώς η παρούσα αυτών αξία κατά την ημέρα αυτή είναι μικρότερη από την ονομαστική τους αξία.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. δεν κάνει διάκριση μεταξύ μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων γραμματίων και προβλέπει τα ακόλουθα :

- Όταν οι τόκοι δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων που απαιτούνται με αποδοχή των γραμματίων.

Στις περιπτώσεις που οι τόκοι που περιλαμβάνονται στην ονομαστική αξία των γραμματίων πληρωτέων δεν επιβαρύνει το κόστος κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων (παγίων ή κυκλοφορούντων) που αποκτήθηκαν με αποδοχή των γραμματίων ισχύουν τα εξής :

α) Όταν τα γραμμάτια γίνονται αποδεκτά και λήγουν μέσα στην ίδια χρήση.

Στην περίπτωση αυτήν οι τόκοι αποτελούν δουλεμένο έξοδο της χρήσεως και καταχωρούνται απευθείας στον αποτελεσματικό λογαριασμό 65.06 Τόκοι και συναφή έξοδα / Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ο οποίος εμφανίζεται στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσεως με το τίτλο Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

β) Όταν τα γραμμάτια γίνονται αποδεκτά μέσα στην χρήση και λήγουν μετά το τέλος της.

Από τους τόκους των γραμματίων αυτών εκείνα που αναλογούν στη χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη της χρήσεως μέσα στην οποία έγινε η αποδοχή των γραμματίων καταχωρούνται απευθείας στον αποτελεσματικό λογαριασμό 65.06 Τόκοι και συναφή έξοδα / Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ενώ εκείνοι που αναλογούν στην χρονική περίοδο μετά τη λήξη της χρήσεως αυτής καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 51.03 "Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων

πληρωτέων σε δρχ." ή 51.04 "Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε Ε.Ν." ή 51.05 "Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων εκδόσεως Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιων Επιχειρήσεων" κατά περίπτωση οι οποίοι είναι αντίθετοι του λογαριασμού "Γραμμάτια πληρωτέα" και λειτουργούν ως δευτεροβάθμιοι αυτού.

Στο τέλος κάθε χρήσεως, οι δουλεμένοι και αναλογούντες στη χρήση τόκοι (i) των γραμματίων που είχαν γίνει αποδεκτά σε προηγούμενες χρήσεις και έληξαν μέσα στη χρήση αυτήν και (ii) των γραμματίων που έγιναν αποδεκτά σε προηγούμενες χρήσεις και λήγουν μετά το τέλος αυτής μεταφέρονται από τους αντίθετους υπολογαριασμούς 51.03,51.04 και 51.05 κατά περίπτωση, στον αποτελεσματικό λογαριασμό 65.06 "Τόκοι και συναφή έξοδα / Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων".

Όπως είναι ευνόητο, αν πρόκειται περί γραμματίων πληρωτέων μακροπρόθεσμης λήξεως τα οποία παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 43.19,45.20 και 4521 κατά περίπτωση, αντί της χρεώσεως των λογαριασμών 51.03,51.04 και 51.05, χρεώνονται οι λογαριασμοί 45.24,45.25 και 45.26 κατά περίπτωση.

π.χ. Ας υποθέσουμε ότι 1-10 η επιχείρηση αγόρασε μηχανήματα αξίας 10.000.000 και αποδέχτηκε συναλλαγματική ονομαστικής αξίας δρχ. 14.000.000 που λήγει 30-09.

Θα γίνουν οι εγγραφές :

---

12 Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις-

Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

12.00 Μηχανήματα

10.000.000

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

65	Τόκοι και συναφή έξοδα	
65.01	Τόκοι και έξοδα μακροπροθέσμων υποχρεώσεων (10.000.000*3/12*10%)	250.000
45	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
45.24	Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων (10.000.000*45/12*10%)	3.750.000
	45 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
	45.19 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ. 14.000.000	

Οι μη δουλεμένοι τόκοι των γραμματίων πληρωτέων εμφανίζονται στον ισολογισμό αφαιρετικά από τους λογαριασμούς "Γραμμάτια πληρωτέα".

- Όταν οι τόκοι περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων που απαιτούνται με αποδοχή των γραμματίων.

Στην περίπτωση αυτή ο διαχωρισμός και η εμφάνιση των μη δουλεμένων τόκων στους αντίθετους λογαριασμούς 51.03,51.04 και 51.05 ή κατά περίπτωση, στους επίσης αντίθετους λογαριασμούς 45.24,45.25 και 45.26 είναι και αφήνεται στη κρίση της οικονομικής μονάδας. Η οικονομική μονάδα εφόσον επιθυμεί μπορεί να υπολογίσει και να εμφανίσει στους παραπάνω αντίθετους λογαριασμούς τους μη δουλεμένους τόκους.

α) να μη διαχωρίσει τους μη δουλεμένους τόκους και να διενεργήσει την εγγραφή :

---

12 Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις-

Λοιπός μηχανικός εξοπλισμός

12.00 Μηχανήματα

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

β) Στο τέλος κάθε χρήσεως να διαχωρίζει τους μη δουλευμένους τόκους τους οποίους να καταχωρεί στην χρέωση των αντίθετων λογαριασμών 51.03,51.04 και 51.05 ή κατά περίπτωση των επίσης αντίθετων λογαριασμών 45.24,45.25 και 45.26.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. αναφέρει σχετικώς ότι ο λογιστικός χειρισμός του διαχωρισμού αφήνεται στην κρίση κάθε οικονομικής μονάδας που επιθυμεί να κάνει χρήση της δυναμικής ευχέρειας της περιπτώσεως αυτής, υπο τον όρο όμως ότι δε θα μεταφέρονται σε αποτελεσματικούς λογαριασμούς εξόδων και εσόδων των ομάδων 6 και 7 οι μη δουλειμένοι τόκοι των γραμματίων πληρωτέων της κατηγορίας αυτής. Δεν καθορίζει συνεπώς το σχέδιο τη σχετική λογιστική εγγραφή που πρέπει να γίνει για το διαχωρισμό των μη δουλειμένων τόκων. Και όσο μεν αφορά τους χρεούμενους λογαριασμούς δεν είναι άλλοι από τους αντίθετους λογαριασμούς που προαναφέραμε.

Ποιός όμως πρέπει να είναι ο αντίστοιχος πιστούμενος λογαριασμός δεδομένου ότι το σχέδιο αποκλείει την πίστωση λογαριασμού εξόδων ή εσόδων (ομάδες 6 και 7),

αλλά φρονούμε και την πίστωση λογαριασμού της ομάδας 8, η μόνη λύση

που μένει είναι να πιστωθεί κάποιος μεταβατικός λογαριασμός της 5 ομάδας 56 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού και 56.00 Έσοδα επόμενων χρήσεων.

- Όταν οι μη δουλεμένοι τόκοι ορισμένων μόνο γραμματίων πληρωτέων περιλήφθησαν στο κόστος κτήσεως των στοιχείων που αποκτούνται με αποδοχή των γραμματίων.

Είναι ενδεχόμενο οι μη δουλεμένοι τόκοι ορισμένων μόνο γραμματίων πληρωτέων να περιλήφθησαν στο κόστος κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού αυτών, ενώ οι μη δουλεμένοι τόκοι άλλων γραμματίων δεν περιλήφθησαν στο κόστος των αποκτημένων στοιχείων.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι μη δουλεμένοι τόκοι που εμφανίζονται στους αντίθετους λογαριασμούς 51.03,51.04,51.05 ή 45.24,45.25 και 45.26 δεν ανταποκρίνονται σε όλα τα πληρωτέα γραμμάτια και θα ήταν παραπλανητικό να εμφανιστούν στο ισολογισμό αφαιρετικά των γραμματίων. Για το λόγο αυτόν είναι ορθότερο όλα τα γραμμάτια να εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού στην ονομαστική τους αξία, οι δε μη δουλεμένοι τόκοι των πληρωτέων γραμματίων που λογίστηκαν να εμφανίζονται όχι στους αντίθετους λογαριασμούς των γραμματίων (51.03,51.04 και 51.05 ή 45.24,45.25 και 45.26) αλλά στο λογαριασμό 36.00" Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού / έξοδα επόμενων χρήσεων".

Μερικές περιπτώσεις χρεωπιστώσεων των γραμματίων πληρωτέων.

1. Αποδοχή συναλλαγματικής

- *Αποδοχή συναλλαγματικής από αγορά εμπορευμάτων.*

Ε γ γ ρ α φ ή :

---

20 Εμπορεύματα

20.00 Εμπορεύματα

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Τμολόγιο Νο...

- *Αποδοχή συναλλαγματικής συμψηφίζοντας χρέους της.*

Ε γ γ ρ α φ ή :

---

50 Προμηθευτές

50.00 Προμηθευτές εσωτερικού

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Αποδοχή συναλλαγματικής για συμψηφισμό χρέους

---

2. Πληρωμή συναλλαγματικής.

- *Τακτοποίηση συναλλαγματικής με μετρητά.*

Ε γ γ ρ α φ ή :

---

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

Εξόφληση συναλλαγματικής

- *Τακτοποίηση συναλλαγματικής με εμπορεύματα.*

---

50 Γραμμάτια πληρωτέα

50.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

20 Εμπορεύματα

20.00 Εμπορεύματα

Εξόφληση συναλλαγματικής με εμπορεύματα

---

3. Ανανέωση συναλλαγματικής.

- *Ολική ανανέωση κατά τη λήξη της, έχουμε όταν η συναλλαγματική έληξε, η επιχείρηση δεν είχε να την πληρώσει και αποδέχθηκε μια άλλη συναλλαγματική μεγαλύτερης ονομαστικής αξίας λόγω τόκων :*

---

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.06 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυ

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

προθέσμων υποχρεώσεων

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Ολική ανανέωση συναλλαγματικής

- Μερική ανανέωση κατά τη λήξη της, έχουμε όταν πληρώνεται μέρος της αξίας της έστω το 50% και για το υπόλοιπο 50% αποδέχεται μια νέα συναλλαγματική με τόκο :

---

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.06 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυ

προθέσμων υποχρεώσεων

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Μερική εξόφληση και ανανέωση συναλλαγματικής

---

4. Διαμαρτύρηση συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική δεν πληρώνεται κατά τη λήξη της και διαμαρτύρεται. Καμιά εγγραφή δεν θα γίνει στα βιβλία του πληρωτού παρά μόνο όταν εξοφληθεί η διαμαρτυρομένη συναλλαγματική και θα γίνουν και έξοδα διαμαρτυρήσεως :

---

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.11 Έξοδα διαμαρτυρήσεως

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

Τακτοποίηση διαμαρτυρομένης συναλλαγματικής

Άλλες περιπτώσεις είναι :

- Όταν τα γραμμάτια γίνονται αποδεκτά μέσα στη χρήση και λήγουν μετά το τέλος της :

---

20 Εμπορεύματα

20.00 Αγορά εμπορευμάτων

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.06 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυ

προθέσμων υποχρεώσεων

Απο Μεταφορά

Σε Μεταφορά

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.03 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων
πληρωτέων

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε δρχ.

Αποδοχή συναλλαγματικής μέσα στη χρήση

Σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί στο τέλος κάθε χρήσεως θα γίνει η εγγραφή :

---

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

65.06 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυ
προθέσμων υποχρεώσεων

51 Γραμμάτια πληρωτέα

51.03 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων
πληρωτέων

Μεταφορά των αντιθέτων στο αποτελεσματικό λογαριασμό

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- Ιστορική εξέλιξη της συναλλαγματικής	σελ.1
- Ικανότητα για ανάληψη υποχρεώσεως από συναλλαγματική	σελ.2
- Πρόσωπα στη συναλλαγματική	σελ.3
- Συναλλαγματική - Έννοια - Ορισμός	σελ.4
- Στοιχεία της συναλλαγματικής	σελ.4
- Έλλειψη τυπικών στοιχείων	σελ.11
- Λευκή συναλλαγματική	σελ.13
- Ρήτρες συναλλαγματικής	σελ.14
- Αντίτυπα-αντίγραφα συναλλαγματικής	σελ.15
- Αποδοχή συναλλαγματικής	σελ.16
- Πληρωμή συναλλαγματικής	σελ.18
- Μεταβίβαση συναλλαγματικής	σελ.19
- Μεταβίβαση με εκχώρηση	σελ.20
- Μεταβίβαση με οπισθογράφιση	σελ.20
- Αποτελέσματα οπισθογραφίσεως	σελ.25
- Διαφορές εκχώρησης - οπισθογράφισης	σελ.26
- Συναλλαγματική ευκολίας	σελ.27
- Τριτεγγύηση - Τριτεγγυητής	σελ.28
- Αναγωγή-ειδοποίηση	σελ.30
- Είδη διαμαρτυρήσεων	σελ.32
- Διαμαρτυρικό	σελ.33
- Είδη διαμαρτυρήσεων	σελ.34
- Το γραμμάτιο εις διαταγήν	σελ.35
- Παραγραφή	σελ.37
- Έννοια επιταγής - Χαρακτηριστικά επιταγής	σελ.39
- Πως συμπληρώνεται η επιταγή (Στοιχεία)	σελ.41

- Λογαριασμοί 31.03 " Γραμμάτια σε καθυστέρηση" σελ.78
- 31.10 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. σε καθυστέρηση" σελ.78
- Λογαριασμοί 31.04 " Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους" σελ.79
- 31.11 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. μεβιβασμένα σε τρίτους" σελ.79
- Λογαριασμοί 31.05 " Γραμμάτια προεξοφλημένα" σελ.80
- 31.12 " Γραμμάτια σε Ξ.Ν. προεξοφλημένα" σελ.80
- Λογαριασμοί 31.06 " Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων" σελ.80
- 31.13 " Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων σε Ξ.Ν." σελ.80
- Περιπτώσεις χρεωπιστώσεων γραμματίων εισπρακτέων σελ.83
- Γραμμάτια πληρωτέα σελ.96
- Μερικές περιπτώσεις χρεωπιστώσεων των γραμματίων πληρωτέων σελ.102

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΛΙΚΗΣ ΚΙΑΝΤΟΠΑΜΠΟΥΚΗ Δίκαιο Αξιογράφων
- ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΑ Π. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ Στοιχεία Εμπορικού
Δικαίου
- ΑΝΤΩΝΙΑ ΠΟΥΛΑΚΟΥ-ΕΥΘΥΜΙΑΤΟΥΣ Στοιχεία Εμπορικού
Δικαίου
- ΚΩΝ/ΝΟΥ Ν. ΡΟΚΑ Εισηγήσεις του Εμπορικού
Δικαίου
- ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΟΣ (Δικηγόρος) Πίστωση επιταγές και Συν/κές
- Ν.Α. ΔΕΛΟΥΚΑΣ Αξιόγραφα 90, 243-296
- Γ.Μ. ΡΩΣΣΗ Αξιόγραφα
- ΕΜΜ. Ι. ΣΑΚΕΛΛΗΣ Πρακτικό εγχειρίδιο Ε.Γ.Λ.Σ.
- Ε.Γ.Λ.Σ.
- Ε.Γ.Λ.Σ. (Υπουργείο Συντονισμού-Οικονομικών-Εμπορίου)
- Α.Κ.
- Περιοδικό Λογιστής

